

TAZ

Darbs ar Rīgas detektīvu

LAT2 mācību metodisko izdevumu sērija

Darbs ar Rīgas detektīvu II daļa

Uzdevumi, vingrinājumi, spēles

Šis sērijas izdevumi top ar Eiropas Savienības,
Dānijas, Kanādas, Niderlandes, Norvēģijas, Somijas,
Zviedrijas un UNDP finansiālu atbalstu

UDK 811. 174: (072)

Va 184

LAT 2

DARBS AR

RĪGAS DETEKTĪVU

UZDEVUMI, VINGRINĀJUMI, SPĒLES

II daļa

Autore: Vineta Vaivade

Redaktore: Daiga Burbe

Mākslinieks: Modris Adumāns

Vāka mākslinieks: Edgars Švanks

Tehniskā redaktore: Ilga Āķe

Korektore: Alise Irbe

© LVAVP, UNDP, 2000

Salikts un iespiests a/s "Poligrafists",
K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.

ISBN 9984-680-30-4

PRIEKŠVĀRDS

Turpinot darbu ar mācību materiālu "Rīgas detektīvs", piedāvājam uzdevumu, vingrinājumu un spēļu krājuma II daļu. Tajā apkopoti uzdevumi un vingrinājumi, kas domāti, iepazīstoties ar "Rīgas detektīva" nākamajiem desmit notikumiem — no 11. notikuma līdz 20. notikumam. Katram no tiem ir trīs daļas, tā ir sakārtoti arī uzdevumi, tādējādi tie domāti 30 nodarbībām.

Krājumu var izmantot, gan klausoties "Rīgas detektīvu" ierakstos, gan arī lasot grāmatās. Tas palidzēs, apgūstot latviešu valodu gan grupās, gan individuāli. Krājums domāts kā kursantiem, tā arī pasniedzējiem.

Uzdevumiem, kurus ieteicams izpildīt grupā, pievienots apzīmējums ☺☺☺, bet tiem, kuri jāveic pa pāriem — ☺☺.

Katras nodarbibas ietvaros vingrinājumi un uzdevumi ir sakārtoti tā, lai vispirms varētu pārbaudīt, kā ir saprasts notikumu saturs, bet pēc tam — padziļināti apgūtos valodas jautājumus, kuri tiek pārrunāti "Rīgas detektīvā" (grāmatās — iekrāsotajā teksta daļā).

Katras daļas beigās izlases veidā ir dotas uzdevumu atbildes, kuras galvenokārt varētu noderēt tiem, kuri šo krājumu izmantos, apgūstot latviešu valodu patstāvīgi.

Krājumam ir pievienotas arī dažas spēles, kuras var izmantot, mācoties latviešu valodu grupās.

Cerams, ka krājums būs labs palīgs darbā, sekojot līdzi "Rīgas detektīvā" aizraujošajiem notikumiem.

Satura rādītājs

Priekšvārds	3
11. NOTIKUMS	
Mafijai pa pēdām jeb Mežagailis atkal ierindā	6
1. daļa	6
2. daļa	9
3. daļa	11
12. NOTIKUMS	
Pazudušie dokumenti	14
1. daļa	14
2. daļa	18
3. daļa	21
13. NOTIKUMS	
Vērtīgās monētas jeb Lidijas piedzivojumi uz jahtas	24
1. daļa	24
2. daļa	27
3. daļa	30
14. NOTIKUMS	
Partiju intrigas	36
1. daļa	36
2. daļa	39
3. daļa	43
15. NOTIKUMS	
Zvēri — noziegumu upuri jeb kā pievilināt skatītājus	47
1. daļa	47
2. daļa	50
3. daļa	53
16. NOTIKUMS	
Melngalvju nama spoki	57
1. daļa	57
2. daļa	60
3. daļa	62
17. NOTIKUMS	
Dubultzādzība jeb varbūt tā nemaz nav zādzība	66
1. daļa	66
2. daļa	68
3. daļa	71

18. NOTIKUMS	
Motelis "Leo"	77
1. daļa	77
2. daļa	79
3. daļa	83
19. NOTIKUMS	
Palidzība draugam jeb nepaej garām skaistai meitenei	87
1. daļa	87
2. daļa	90
3. daļa	93
20. NOTIKUMS	
Lidostā pazūd tūrists	96
1. daļa	96
2. daļa	99
3. daļa	102
Pielikums	
Spēles	107

11. NOTIKUMS

Mafijai pa pēdām jeb Mežagailis atkal ierindā

1. daļa

- 1.** Izlasi vai noklausies 1. daļas fragmentu (no "Juri, pagaidi!" līdz "Radiostudija. Ilze"!). Papildini teikumus!

Radiostudijā atkal ir _____ un _____.

Viņi abi pastāsta, ko darijuši _____.

Juris bija _____. Viņš strādāja _____ un gatavoja _____ un _____.

Kādā notikumā Juris ar savu _____ izglāba daudzu cilvēku _____.

Lidija vasarā gribēja _____, bet _____ nebija.

Ilze arī ir atgriezusies _____.

Bet _____ Mežagailis joprojām _____.

- 2.** Klausies vai izlasi 1. daļas fragmentu (no "Juri, pagaidi!" līdz "Lidija...")! Ieraksti izlaistos vārdus!

Lidija Juri, pagaidi! Varbūt vajadzētu klausītājiem kaut _____ pastāstīt, ko mēs darijām vasarā.

Juris Jā, _____. Es tikai pirms nedēļas _____ no Dānijas.

Lidija Nu un kā?

Juris Ko tu gribi zināt?

Lidija Es jau gan zinu, bet radioklausītājiem būtu interesanti uzzināt, ar ko tu Dānijā _____.

Juris Es strādāju radio. Gatavoju ziņu raidījumus un kriminālo hroniku.

Lidija Tātad tu piedalījies dažādu notikumu izmeklēšanā?

Juris Ľoti _____. Visbiežāk es saņēmu šo kriminālo hroniku no policijas preses dienesta.

Lidija Bet tu man stāstīji, ka bija arī aizraujoši _____.

Juris Jā, tas notika radiostudijā, kad tur iebruka teroristi un gribēja pārraidīt savu paziņojumu.

Lidija Juri, no tevis viss kā ar knipstangām jāizvelk.

Juris Nekā _____ jau nebija.

Lidija Kā nebija? Cienījamie radioklausītāji, Juris bija īsts varonis.

- 3.** Uzraksti vārdus, kuriem būtu lidzīga nozīme iepriekšējā uzdevumā ierakstītajiem!

4. Izdomā un pastāsti savu versiju, kur un kāpēc pazuda Mežagailis!

5. Apskati zīmējumu 7. lpp! Pastāsti,

- kur notiek darbība;
- uz kurieni un kāpēc aizbrauca žurnālisti;
- ko meklē policisti;
- kā beidzās operācija!

6. Uzraksti vārdu savienojumus!

Ilgoties pēc _____.
darbs

Ilgoties pēc _____.
labs noskaņojums

Ilgoties pēc _____.
atpūta

Ilgoties pēc _____.
balta ziema

Ilgoties pēc _____.
vasara

Ilgoties pēc _____.
skaisti mirklji

Ilgoties pēc _____.
atvaļinājuma

Ilgoties pēc _____.
prieks

Ilgoties pēc _____.
skaists apģērbs

Ilgoties pēc _____.
brivlaiks

7. Uzraksti, kas notiek pirms un pēc kāda notikuma!

■ Pirms darba es izlasu avīzi.

Pēc darba es eju mājās.

■ Pirms raidijuma _____.

Pēc raidijuma _____.

■ Pirms eksāmena _____.

Pēc eksāmena _____.

■ Pirms brauciena _____.

Pēc brauciena _____.

■ Pirms vēlēšanām _____.

Pēc vēlēšanām _____.

8. Papildini teikumus pēc parauga!

Juris vasarā strādāja Dānijā, **bet** Lidija bija Igaunijā.

Juris, Lidija, Ilze bija priecīgi, **tomēr** šo prieku aptumšoja neziņa par Meža gaili.

Lidija gribēja vasarā apprecēties, **taču** kāzu nebija.

Es ne visai labi runāju latviski, taču _____.

Laiks šoruden bija lietains, bet _____.

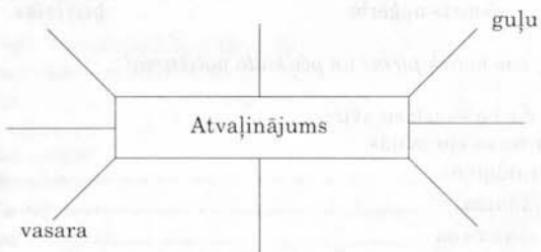
Es vēlējos aiziet uz teātri, tomēr _____.

_____, bet man gan negribas iet.

_____, taču veikals bija slēgts.

_____, tomēr diena bija jauka.

9. Veido domu karti par tematu "Atvaļinājums"!

2. daļa

1. Noklausies vai izlasi 2. daļas fragmentu (lidz “Juri, bet ko tad tu darīji sesijas laikā?”)! Uzraksti Lidijas jautājumus!

Lidija. _____.

Juris. Man nekādi joki nav prātā.

Lidija. _____.

Juris. Mums jāvada raidijums.

Lidija. _____.

Juris. Es jūtos briesmīgi.

Lidija. _____.

Juris. Vainīgs esmu es pats.

2. Izlasi vai noklausies 2. daļas fragmentu (no “Es vairs neesmu dusmīgs.” lidz “Lidija, Juri, mēs dodamies uz Liepupes stadionu.”)! Uzraksti, kāpēc Lidija nosauca Ilzi par varoni!
-
-
-
-
-
-
-
-

3. Tavam draugam gadās neveiksme pēc neveiksmes. Kā tu viņu uzmundrināsi? Uzraksti!
-
-
-
-
-
-
-
-

4. Veido jaunus vārdus pēc parauga un uzraksti vārdus ar pretēju nozīmi!

Dusmigs

mierīgs

Neiecietīgs

Priecīgs

Mier_

Vain_

Briesm_

Slim_

Mel_

Kārt_

Laim_

5. Papildini teikumus!

Es esmu mierīgs, jo _____

Es esmu dusmīgs, kad _____

Mans noskaņojums ir slikts, lai gan _____

Es jūtos priecīgs, ka _____

Es jūtos vainīgs, kaut gan _____

Es bieži esmu nesavaldīgs, bet _____

3. data

- 1.** Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (līdz "Cienījamie radioklausītāji!"). Uzraksti pēc izvēles vienu stāstījumu!

Radiostudijā atkal viena traka diena!

Mežagaiļa lieta turpinās... un atrisinās

- 2.** Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (līdz "Cienījamie radioklausītāji!" līdz "Jāni, kā tu te gadījies?")! Iejūties žurnālista lomā, kurš zina, ka izmeklētājs ilgu laiku ir pavadijis kopā ar mafiju un tagad atkal "ir ierindā"! Uzraksti 8—10 jautājumus, kurus tu uzdotu Mežagailim!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

- 3.** Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (no "Jāni, kā tu te gadījies?" līdz "Jāni, es mirstu nost no ziņkārības")! Kāds varētu būt izskaidrojums párpratumam ar zimiņi? Lasi un klausies tālāk (līdz 3. daļas beigām)! Salīdzini savu versiju ar to, kas gadījās Mežagailim!

- 4.** Turpini teikumu, izvēloties atbilstošu frazi!

melns uz balta palika par muļķi pāris vilcienos

mira nost no ziņkārības

Igoru kārtējo reizi piemānija draugs. Igors atkal _____.

Man nav laika, izstāsti man šo notikumu vismaz _____!

Zane gribēja uzzināt visu par Inas jauno draugu. Viņa _____.

Dana trisreiz lasa un nesaprot, lai gan viss ir uzrakstīts _____.

Atbildes

1. daļa

- 6.** Pēc atpūtas. Pēc vasaras.
Pēc atvajinājuma. Pēc skaista apģērba.
Pēc laba noskaņojuma. Pēc baltas ziemas.
Pēc skaistiem mirkliem. Pēc prieka.
Pēc brīvlaika.

2. daļa

- 4.** Neiecietigs — iecietigs.
Priecīgs — bēdīgs.
Mierīgs — nemierīgs.
Vainīgs — nevainīgs.
Briesmīgs — jauks.
Slimīgs — veselīgs.
Melīgs — patiess.
Kārtīgs — nekārtīgs.
Laimīgs — nelaimīgs.

3. daļa

- 4.** Palika par mulķi.
Pāris vilcienos.
Mira nost no ziņķāribas.
Melns uz balta.

12. NOTIKUMS Pazudušie dokumenti 1. daļa

- Izslasi notikuma atstāstu 23. lpp. un apskati darbojošās personas! Kurš, tavuprāt, varēja paprēm dokumentus un kāpēc?
 - Apskati zīmējumu 25. lappuse! Izdomā savu tekstu katram runātājam! Salīdzini to ar grāmatas tekstu 26. lappuse!

3. Klausies vai lasi tekstu (no “Mežagaiļa kungs, palīdziet!” līdz “Jā, šīs firmas pārstāv...”) pa daļām vai vairākkārt! Ieraksti izlaistos vārdus! Pēc tam iekavās ieraksti vārdus ar līdzīgu nozīmi!

- Bērziņš Mežagailis Mežagailis Ilze Bērziņš Mežagailis Ilze Bērziņš Mežagailis Bērziņš Mežagailis Bērziņš Ilze Bērziņš Mežagailis Bērziņš Mežagailis Ilze Bērziņš Mežagailis Bērziņš Ilze Bērziņš Mežagailis Bērziņš Ilze Bērziņš Mežagailis Bērziņš Ilze Bērziņš Mežagailis
- Mežagaiļa kungs, palīdziet! Šausmīgs briesmīgs notikums...
Vai nu ir tīk šausmīgs? Par laimi nav ne asiņu, ne liķu.
Mani _____ (_____) no darba... Ir
pazuduši _____ (_____) dokumenti.
Kas tie tādi par dokumentiem?
Nē, nē, to es nevaru teikt. Dokumenti ir slepeni.
Tā tas neies cauri. Ja mēs nezinām, kas par lietu, neko nevaram
palīdzēt.
Bērziņa kungs, jums taču jāsaprot. Kā var meklēt to, par ko nekā
nezina.
Šai lietai ir jābūt konfidenciālai. Ja mēs pieļausim informācijas
noplūdi, būs vēl _____.
Man ir jāzina, kādā virzienā meklēt. Vai dokumenti ir saistīti
ar valsts aizsardzību?
Ko jūs! Man ar militārām lietām nav nekāda sakara.
Labi, lai tā būtu. Ar ko tad galu galā dokumentiem ir sakars?
Ar ekonomiku. Ir pazudusi dokumentu pakete par naftas urbumiem.
Vai, tā gan ir nopietna lieta! Valsts nākotne un uzplaukums...
Es varu pazaudēt darbu. Tāpēc Joti lūdzu — meklējet ātrāk!
Kur ir seifs?
Kāpēc jums _____ (_____) seifs?
Kā kāpēc? Vai tad jums dokumenti neglabājas seifā?
Vispār jau dokumenti _____ (_____)
Mums visas telpas ir drošas — ir taču signalizācija.
No kurienes īsti dokumenti pazuda? Kur tie _____
(_____)?
Es no rīta strādāju, un dokumenti man bija uz galda. Tad nāca
apmeklētāji, un es dokumentus ieliku rakstāmgalda atvilktnē.
Vai jums šodien bija daudz apmeklētāju?
Kādi pieci seši bija.
Kas tie bija? Pastāstiet sīkāk par šiem apmeklētājiem!
Pie manis bija _____ (_____) no Ārlietu
ministrijas, _____ (_____) Naftas pētnie-
cības centra darbinieki. Bet par viņiem es esmu drošs. Pašu cilvēki.
Ā, par viņiem jūs esat drošs. Varbūt bija arī tādi apmeklētāji,
par kuriem jūs nemaz tīk drošs neesat?
Bail pat domāt par to. Tie bija divu naftas kompāniju — “Balti-
jas nafta” un “Melnais zelts” pārstāvji.
O-o, tās taču ir konkurējošas firmas. Ar kuru no tām jūs sadarbo-
jaties?
Tas _____ (_____) .
Jā, šīs firmas pārstāv dažādu valstu intereses.

4. Izlasi vai noklausies 1. daļas fragmentu — sarunu ministrijā! Aizpildi tabulu!

Iesaistītie cilvēki	Attiecības ar Bērziņu	Darbība dokumentu pazušanas laikā	Vai ir pamats aizdomām? Kāpēc?
Lienite ...			

5. Izvēlies atbilstošo vārdu!

Vai _____ (jums, jūs, pie jums) var iegādāties preci uz nomaksu?

_____ (mums, mūs, ar mums) šis notikums sagādāja prieku.

Pasakiet, lūdzu, lai Aldis ienāk _____ (mēs, pie manis, mani)!

_____ (mūs, pie jums, man) šī lieta ir skaidra.

Kas _____ (tev, mūs, jūs) ir noticis?

6. Ieraksti teikumos atbilstošos vārdus!

Lidz vakaram vēl _____ nebija izdarīts.

Es _____ nevarēju draugam palidzēt.

_____ jaunu es jums nepateikšu.

_____ cilvēkam nepatīk atrasties

neveiklā situācijā.

Es _____ nebūtu domājis, ka šis
darbs sniegs tik lielu prieku.

_____ vietā es neatradu meklēto detaļu.

Tava versija _____ neatšķiras no manējās.

_____ man neko nepārmēta.

Šogad es _____ nebraukšu.

nekā
nevienā
neviens
nekas
neko
ne ar ko
nekur
nekad
nevienam

7. Kas ir pazudis (pazudusi, pazudis, pazuduši, pazudušas)? Uzraksti vardu savienojumus!

nauda, _____ sērkociņi, _____ elektrība,
zekes, _____ laiks, _____ papiri,
biletes, _____ suns, _____ maciņš,
balss, _____ pusaudzis, _____ atslēgas,
cilvēks, _____ sieva, _____ dokumenti.

2. daļa

- I. Izlasi izmeklētāju jautājumus Lapsam! Ieraksti, ko, tavuprāt, atbild Lapsa!
Pēc tam klausies vai lasi fragmentu (no "Ko jūs, Lapsas kungs, varat teikt...?" līdz "Vai drīkstu ienākt?") un salīdzini savas atbildes ar dzirdetajām!

Mežagailis Lapsa	Ko jūs, Lapsas kungs, varat teikt par pazudušajiem dokumentiem?
Mežagailis Lapsa	Man vajag zināt, vai jūs esat informēts par dokumentu saturu.
Ilze Lapsa	Kādi ir jūsu darba pienākumi?
Ilze Lapsa	Jūs esat asprātīgs. Un tomēr — kādi ir Bērziņa vietnieka uzdevumi?
Mežagailis Lapsa	Kā tika glabāti pazudušie dokumenti?
Mežagailis Lapsa	Kas par bet?
Ilze Lapsa	Kā jūs to domājat?
Mežagailis Lapsa	Jums liekas, ka dokumenti nemaz nebija seifa.
Mežagailis Lapsa	Kāpēc jūs tā domājat?
Ilze Lapsa	Kā tad tā — atbildīgs darbinieks, strādā ar ļoti svarīgiem, slepeniem dokumentiem un nav piesardzīgs?! Dīvaini...

2. Noklausies vai izlasi 2. daļas fragmentu (no "Vai drikstu ienākt?" līdz "Lūdzu, nāciet iekšā!"). Izlasi apgalvojumus! Izsaki savu attieksmi (piekriti vai noliedz)!

Kukuļdošana ir normāla parādība.
Kukuļus dod tie, kam ir daudz naudas.
Saņemt kukuli vienmēr ir patīkami.
Kukuļdošana ir noziegums.
Visi cilvēki nēm kukuļus.
Puķes dzimšanas dienā ir kukulis.

3. Uzraksti teikumus pēc parauga!

Mēs esam priecīgi par šo ceļojumu.
Mums jābūt priecīgiem par šo ceļojumu.

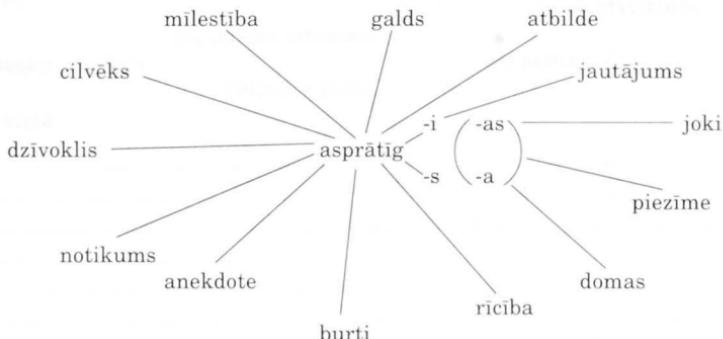
Mēs esam pateicīgi par _____.
Mums jābūt _____ par _____.

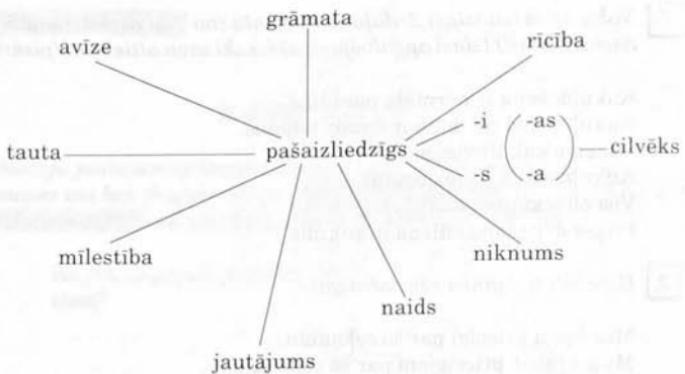
Mēs esam gandarīti par _____.
Mums jābūt _____ par _____.

Mēs esam kārtīgi darbinieki.
Mums _____.

Mēs esam labi kursanti.
Mums _____.

4. Atzīmē iespējamos vārdu savienojumus!

Uzraksti teikumus ar 6 vārdu savienojumiem!

3. daļa

- 1.** Izlasi 3. daļas fragmentu (no "Apsveicu, Lapsas kungs!" līdz "Išoti nepatīkams gadījums.")! Pabeidz teikumus!

Lapsa ir kļuvis _____.

Izmeklētāji vēlas turpināt _____.

Lapsa paziņo, ka izmeklēšanu _____.

Mežagailis ir ļoti _____.

Ilze uz Lapsas galda _____.

Lapsa nevēlas _____.

Vinš _____ izmeklētajus no kabineta.

- 2.** Noklausies 3. daļas fragmentu (no "Išoti nepatīkams gadījums." līdz "Interesanta lieta...")! Uzraksti notikuma atstāstu, izmantojot dotos vārdu savienojumus!

iesēdies kabinetā
pie bāriņa sēž
priekšnieku maiņa
priekšnieku pusē

būs jāiet prom
par sekretāri
ar baltu uzrakstu
pazudušo dokumentu mape
ir paņēmis
rezerves atslēga ir
mazā atvilktnītē

riegāju pie loga
pēc dažām minūtēm
neienāca prātā
pie mana galda

bija vietā

3. Izpildi tabulu par dokumentiem!

Dokumentu veids	Kad, kuros gadijumos saņem?	Kādu informāciju ietver?	Kam noder, kuros gadijumos nepieciešams?
Pase			
Dzimšanas apliecība			
Darba grāmatiņa			
Autovadītāja apliecība			
Pensionāra apliecība			
Atestāts			

4. Ieraksti piemērotu vārdu vajadzīgajā locījumā!

neceļi negods neslava nedienas

Vecmāmiņai ar nepaklausīgo mazdēlu ir vienas _____.

Par _____ celšanu var iesūdzēt tiesā.

Vitalijs satiekas ar aizdomīgiem cilvēkiem. Viņš ir nogājis _____.

Zagšana ir liels _____.

Atbildes

1. daļa

- 5.** Pie jums, mums, pie manis, man, tev.
- 6.** Nekas, nekā, neko, nevienam, nekad, neviēnā, ne ar ko, neviens, nekur.
- 7.** Pazudusi nauda, pazuduši sērkociņi, pazudusi elektrība, pazudušas zekes, pazudis laiks, pazuduši papīri, pazudušas biletēs, pazudis suns, pazudis macīņš, pazudusi balss, pazudis pusaudzis, pazudušas atslēgas, pazudis cilvēks, pazudusi sieva, pazuduši dokumenti.

2. daļa

- 7.** Asprātīga atbilde, asprātīgs jautājums, asprātīgi joki, asprātīga piezīme, asprātīgas domas, asprātīga rīcība, asprātīga anekdote, asprātīgs notikums, asprātīgs cilvēks.

Pašaizliedzīga rīcība, pašaizliedzīgs cilvēks, pašaizliedzīga milestība, pašaizliedzīga tauta.

3. daļa

- 4.** Vecmāmiņai ar nepaklausīgo mazdēlu ir vienas nedienas.
Par neslavas celšanu var iesūdzēt tiesā.
Vitālijs satiekas ar aizdomīgiem cilvēkiem. Viņš ir nogājis neceļos.
Zagšana ir liels negods.

13. NOTIKUMS

Vērtīgās monētas jeb Lidijas piedzīvojumi uz jahtas

1. daļa

- 1.** Apskati zīmējumus 7. un 9. lpp.! Uzraksti 6 — 8 faktus, kurus tu uzzināji!

10⁰⁰ žurnālisti tiekas ar izmeklētājiem.

- 2.** Noklausies vai izlasi 1. daļas fragmentu (no "Ei, jūs tur, pogainie!" līdz "Skaidrs.")! Ieraksti izlaistos vārdus!

Balss no
cepļa Ei, jūs tur, pogainie! Klausieties uzmanīgi! Mēs atbrīvojām lielāko
daļu cilvēku. Ari tiem, kas palikuši, mēs neko sliktu _____.
Policists Esmu operatīvās grupas komandieris. Lūdzu, atbrīvojet pārējos kīl-
niekus un padodieties!
No mājas atskan šāviens un kliedziens. Sākas panika arī āpusē.

Balss no
cepļa Noteikumus _____ mēs. Vai sapratāt?
Policists Ko jūs vēlaties?
Balss no
cepļa Mēs gribam iziet no cepļa kopā ar kīlniekiem, ezera krastā mūs
gaida jahta. Tur arī _____ kīlniekus. Un _____.
Policists Jūs taču zināt, ka nekur tālu _____.
Balss no
cepļa Tiksim gan. Ja ne, tad desmit cilvēki _____ dzīvibū.
Jūs par to _____.
Policists Kāpēc jūs to darāt? Kāds tam ir iemesls?
Balss no
cepļa Teiksim tā — esam mākslas mīlotāji. Mūsu šefs dienām var skatīties
uz tiem podiem un vāzēm. _____! Tātad — vai mēs
varam netraucēti iziet un dototies uz krastu?
Policists Es nevaru atbildēt uzreiz. Man jāsazvanās ar pārvaldi.
Balss no
cepļa Mēs _____ piecas minūtes. Un ne minūti ilgāk.
Lidija Juri, _____ uz krastu!
Juris Kāpēc?

- Lidija Varbūt būs iespēja tikt uz jahtas!
- Juris Vai tu esi traka? Ko mēs tur _____?
- Lidija _____ noziedzniekus!
Atskan balss.
- Policists Mēs _____ jūsu prasības. Jūs netraucēti nokļūsiet lidz jahtai un tur _____ gūstekņus, vai skaidrs?
- Balss no cepla Skaidrs.

3. Uzraksti pēc parauga, kā sauc cilvēku, kas veic nosaukto darbu!

Viņš piegriež — piegriezējs

cep —

ved —

brauc —

sēj —

lauž —

4. Sameklē katram jautājumam atbilstošu atbildi!

Jautājumi

Vai tu rit ilgi gulēsi?

Vai tu driz iesi atvajinājumā?

Vai tu brauksi ceļojumā šovasar?

Vai jūs iesiet rīt uz koncertu?

Vai tavi radi arī atbrauks uz Mārtiņiem?

Vai es varēšu aiziet no darba mazliet agrāk?

Atbildes

Nē, mēs neiesim rīt uz koncertu, mēs būsim mājas.

Nē, mani radi neatbrauks uz Mārtiņiem, jo vīpi apciemos manu brāli.

Nē, es vēl neiešu atvajinājumā. Es došos atvajinājumā vasarā.

Nē, es rit ilgi negulēšu, es celšos loti agri.

Nē, tu šodien nevarēsi aiziet ātrāk, tu to varēsi rīt.

Nē, es nebraukšu šovasar ceļojumā, es strādāšu.

- 5.** Atrodi "burtu režģi" ar Mārtiņdienu saistītus vārdus: **ieražas, gadatīrgus, gailis, Mārtiņi, lauki, lopi, augļība, ķekatas, svētība, apdziedāšanās, gadskārtas, ticējumi, cienasts, cūkas šņukurs, Mārtiņdiena!**

C	T	E	R	T	S	U	A	I	O	P	J	F	D	M
Ū	I	M	A	C	A	F	P	D	E	B	T	U	F	Ā
K	C	A	B	V	T	B	D	N	R	H	T	K	I	R
A	Ē	D	Ī	F	A	B	Z	A	D	S	E	R	T	T
S	J	A	L	T	K	G	I	E	R	A	Ž	A	S	I
Š	U	H	G	T	E	B	E	M	N	V	C	E	D	Ņ
N	M	U	U	M	K	K	D	I	U	G	R	S	A	D
U	I	G	A	D	S	K	Ā	R	T	A	S	L	O	I
K	D	A	G	H	O	L	Š	A	E	D	F	T	H	E
U	S	D	C	I	E	N	A	S	T	S	M	J	K	N
R	L	A	U	K	I	E	N	D	B	H	K	U	N	A
S	H	T	U	M	I	M	Ā	R	T	I	Ņ	I	T	U
G	E	I	F	U	P	J	S	V	Ē	T	Ī	B	A	J
D	O	R	H	R	O	K	U	V	G	U	N	J	K	L
F	V	G	A	I	L	I	S	S	E	T	U	I	O	P
N	U	U	A	D	C	B	N	K	L	T	U	O	P	M
L	I	S	A	E	D	V	G	U	J	M	K	L	O	F

- 6.** Izlasi Mārtiņdienas ticējumus! Aiz pasvitrotajiem vārdiem iekavās ieraksti vārdus ar lidzigu nozīmi!

Mārtiņdienas vakarā jāsēžot uz grīdas ar muguru pret durvīm. Kreisā kājā jāuzmaucot () tupele () un tā jāsviežot () pār plecu. Ja tupele nokritusi ar purnu () uz durvju pusī, tad būšot no mājas jāaizejot. Ja tupele nokritusi ar papēdi pret durvīm, tad tepat () būšot palikšana.

Mārtiņu vakarā meitas ēd sīļķes galvu; kas naktī dos ūdeni dzert, tas ir meitas brūtgāns ().

Mārtiņos meitām, gulēt ejot, jānomet istabas vidū brunci (); kas tos pa sapņiem pacels (), tas meitu apprecēs.

2. daļa

- 1.** ☺☺☺ Izlasi vai noklausies 2. daļu! Uzraksti 7 — 10 jautājumus par tekstu, ja iespējams, pajautā tos grupas biedram!

- 2.** Izsaki savu attieksmi pret dotajiem apgalvojumiem un pamato to!

Man patīk lasīt.

Man nav viegli lasīt.

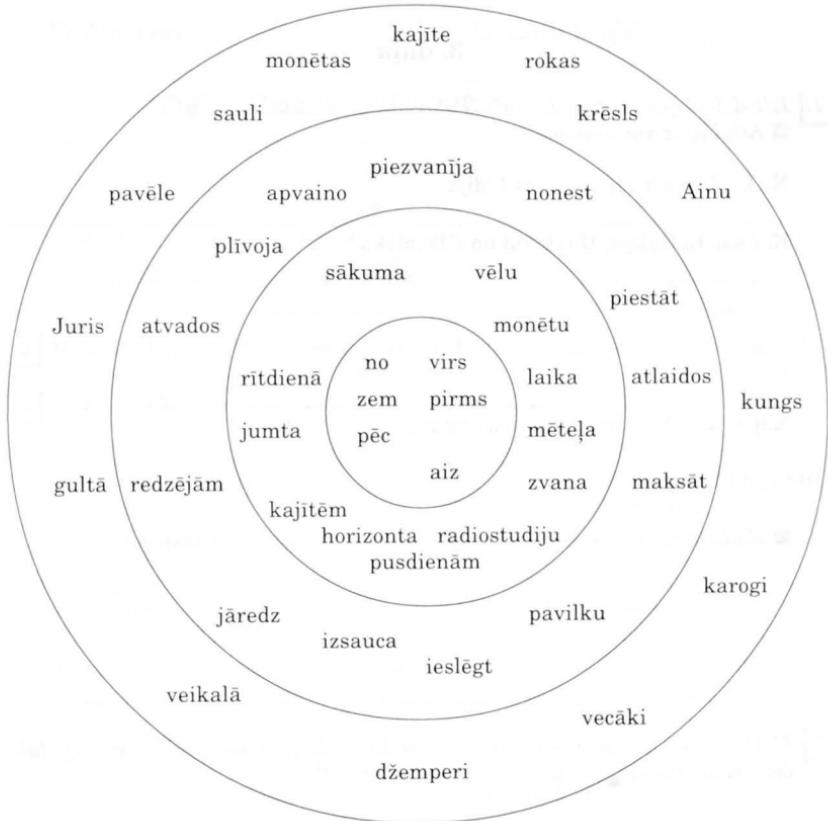
Man ir viegli klausīties.

Man ir grūti klausīties.

- 3.** Noklausies 2. daļas fragmentu (no "Glāznieka kungs!" līdz "Nē, augšā jums nav ko darīt")! Ieraksti izlaistos vārdus!

Lidija paslēpās jahtas kajītē _____ noziedzniekiem.
Viņa te ieradās ziņkārības _____. Lidija dzirdēja, ka noziedznieki vēlas doties _____ jahtu.
Jaunā žurnāliste atrīvo Glāznieku tikai viņa meitas _____.

6. Izveido teikumus, izmantojot vārdu no katras apļa!

No sākuma piezvanīja vecāki.

3. daļa

1. Izlasi 3. daļas fragmentu (līdz "Bet, Lidija, kas notika tālāk?")!

■ Atbildi uz jautājumiem!

No kurienes ir atgriezusies Lidija?

Kas saista Galēju, Birzmani un Glāznieku?

Kāpēc uz jahtas bija Glāznieka meita?

■ Kāda ir tava versija par šī notikuma turpinājumu? Uzraksti to!

2. Noklausies 3. daļas fragmentu (no "Bet, Lidij, kas notika tālāk?" līdz "Tā, lūk, cienījamie radiolausītāji!"). Atzīmē pareizo atbildi!

Jā

Nē

Nav minēts

Jahta turpināja braucienu.

--	--	--

Lidiju piesēja pie krēsla.

--	--	--

Noziedznieki bija dusmīgi par Artas nozušanu.

--	--	--

Birzmanis cereja ar Glāznieka meitas palidzību dabūt monētas.

--	--	--

Birzmaņa vairs nebija uz jahtas.

--	--	--

Glāznieks iesita Galējam pa galvu.

--	--	--

Galējs zaudēja samānu.

--	--	--

3. Izlasi 3. daļas fragmentu (no "Vai jūs vēl ilgi palikāt uz jahtas?" līdz "Kāpēc jūs neatbildat?")! Uzraksti, ko daria Glāznieka meita Arta un Lidija!

Ko dariajā Arta?

Ko dariajā Lidija?

4. Pastāsti, ko tu Lidijai pārmestu un par ko tu viņu slavētu pēc šī notikuma!

5. Izlasi vārdu savienojumus! Ieraksti atbilstošās galotnes!

vietas apzīmējums	Uz	virziņa apzīmējums
jahtas		policiju
galda		ezeru
ledus		Saldu
egles		pārvaldi
klints		Rīgu

Ilze un Mežagailis dodas uz policiju___.

Lidijas kabinetā uz galdu___. atrodas svarīgi dokumenti.

Juris brauc komandējumā uz Saldu___.

Mani paziņas brīvdienas pavada uz jahtu___.

Lidija un Juris sestdien brauc uz Brīvdabas muzejā___.

6. Iepazīsties ar muzeju reklāmu!

Valsts mākslas muzejs

K. Valdemāra 10a, tālr. 7324461
P., t., c., pt., s., sv. 11—17

**Dekoratīvi lietišķās
mākslas muzejs**

Skārņu 10/20 tālr. 7227833
O., t., c., pt., s., sv. 11—17

Ārzemju mākslas muzejs

Pils laukumā 3
O., t., c., pt., s., sv. 11—17

Dauderi

Sarkandaugavas 30
P., t., c., pt., s., sv. 11—17

**Raina Literatūras un
mākslas vēstures muzejs**

Pils lauk. 3, tālr. 7221956
T., c., pt., s., sv. 11—18

Kr. Barona muzejs

Kr. Barona 3—5, tālr. 7284265
O., c., s., sv. 11—17; t., pt. 13—19
Mēneša pēdējā sv. bez maksas

Teātra muzejs

E. Smilga 37/39, tālr. 7617708
T. 12—19; c., pt., s., sv. 11—18

Arhitektūras muzejs

Mazajā Pils 19, tālr. 7220779
Darbdienās 9—18

**Latvijas dzelzceļa
vēstures muzejs**

Uzvaras bulv. 2/4
T., c., pt., s., 10—17

Latvijas vēstures muzejs

Pils lauk. 3, ekskursijas pieteikt pa tālr. 7221357,
trešdienās — bez maksas
T., c., pt., s., sv. 11—17

Muzejs *Ebreji Latvijā*

Skolas 6
Darbdienās 11—17

Rīgas motormuzejs

S. Eizenšteina 6, tālr. 7097170
O., t., c., pt., s. 11—17

Sporta muzejs

Alksnāja 7/9, tālr. 7211365
O., t., c., pt. 10—18., s. 10—17

**Etnogrāfiskais brīvdabas
muzejs**

Brīvdabas gatvē 62, tālr. 7288388

J. Akuratera muzejs

O. Vācieša 6a, tālr. 7619934
T., c., pt., s., 11—17

**J. Rozentāla un
R. Blaumaņa muzejs**

Alberta 12—9, tālr. 7331641
P., c., pt., s., sv. 11—17

O. Vācieša muzejs

O. Vācieša 19, tālr. 7618775
T., pt. 13—19; c., s., sv. 11—17

Dabas muzejs

Kr. Barona 4, tālr. 7226078
T., pt., s., sv. 10—17; c. 12—19

Latvijas fotogrāfijas muzejs

Mārstalu 8, tālr. 7222713

Latvijas kara muzejs

Smilšu 20, tālr. 7228147
T., c., pt., s. 10—18 (p., o. —
iepriekš pieteiktas
ekskursijas skolēniem)

**Paula Stradiņa
Medicīnas vēstures muzejs**

Antonijas 1, tālr. 7334223,
7222656
O., t., c., pt., s. 11—17

Okupācijas muzejs

Strēlnieku lauk. 1, tālr. 7212715
O., t., c., pt., s. 10—18

**Rīgas vēstures un
kuģniecības muzejs**

Palasta 4
T., c., pt., s., sv. 10—17

■ Izraksti ar literatūru, ar vēsturi, ar mākslu un ar dabu saistitos muzeju nosaukumus!

■ Kurus muzejus var apmeklēt pirmdienās?

■ Kurās dienās ir atvērti visi muzeji?

■ Kuri muzeji strādā visilgāk?

■ Kuros muzejos dažādās nedēļas dienās darbalaiks atšķiras?

Atbildes

1. daļa

3. Cepējs, vedējs, braucējs, sējējs, lauzējs.

4.

Vai tu rīt ilgi gulēsi?
Nē, es rīt ilgi negulešu, es
celšos ļoti agrī.

Vai tu driz iesi atvaļinājumā?
Nē, es vēl neiešu atvaļinājumā.
Es došos atvaļinājumā vasarā.

Vai tu brauksi ceļojumā šovasar?
Nē, es nebraukšu šovasar
ceļojumā, es strādāšu.

Vai jūs iesiet rīt uz koncertu?
Nē, mēs neiesim rīt uz koncertu,
mēs būsim mājās.

Vai tavi radi ari atbrauks uz
Mārtiņiem?
Nē, mani radi neatbrauks uz
Mārtiņiem, jo viņi apciemos
manu brāli.

Vai es varēšu aiziet no darba
mazliet agrāk?
Nē, tu šodien nevarēsi aiziet
ātrāk, tu to varēsi rit.

5.

C	T			S	A				M
Ū	I		A	A	P				Ā
K	C		B	T	D				R
A	Ē		Ī	A	Z				T
S	J	L	K	I	E	R	A	Ž	A
Š	U	G	E	E					N
Ņ	M	U	Ķ	D					D
U	I	G	A	D	S	K	Ā	R	T
K	A						Š		E
U	D	C	I	E	N	A	S	T	S
R	L	A	U	K	I		N		
S	T			I	M	Ā	R	T	I
	I			P		S	V	Ē	T
R			O					Ī	B
G	A	I	L	I	S				
	U								
	S								

6. Jāuzvelkot, kurpe, jāmetot, purngalu, šeit, līgavainis, svārki, paņems.

2. daļa

3. Pie, pēc, uz, dēļ.

4. Pēc laika, pavasara, eksāmena, vannas, peldes, stundas, sešiem, maizes.
Aiz loga, stūra, dusmām, sētas, upes, ausīm, durvīm, mājām.

6. No sākuma piezvanija vecāki.
Virs jumta plivoja karogi.
Zem mēteļa pavilkus džemperi.
Pēc pusdienām atlaidos gultā.
Pirms zvana izsauca Ainu.
Aiz horizonta redzējām sauli. (*Iespējami varianti.*)

3. daļa

2. Nē, nē, jā, jā, nav minēts, jā, nav minēts.

5. Uz policiju, uz galda, uz Saldu, uz jahtas, uz muzeju.

14. NOTIKUMS

Partiju intrigas

1. daļa

- 1.** Izlasi notikuma atstāstu 21. lpp. un apskati galveno personu portretus!
Apraksti šos cilvēkus!

Taņa.

Milda Migla.

Māra Stirna.

Vilks.

Ezītis.

2. Izveido teikumus un uzraksti tos loģiskā secībā!

uztraucas	Mežagailis	no izmeklētājiem
pret vēlētājiem	viņi	partijas lideri
par iespējamo vaininieku	citu partiju	Partijas priekšsēdētājs
atklāj	presē	savu cinisko attieksmi
un partijas preses sekretāre	palīdzību	vēlas
par izplatīto informāciju	uzskata	

3. Izlasi un noklausies 1. daļas fragmentu (no "Labdien! Esmu Mežagailis." līdz "Interesanti! Mežagailim, kā parasti, ir vairākas versijas.")!
Atbildi uz jautājumiem!

Kāpēc partijas "Tautas kalpi" priekšsēdētājs informāciju presē uzskata par apmelošanu?

Par kādiem jautājumiem partijas priekšsēdētājam un izmeklētājiem rodas domstarpības?

Ko par Mežagaiļa versiju domā partijas priekšsēdētājs un viņa preses sekretāre?

Kāda, tavuprāt, ir sarunas noskaņa? Kāpēc?

4. Uzraksti vārdus pareizajā formā!

Viens no mums, _____, jūs _____, viņi _____, viņas _____.
Viens no grupas, _____, tauta _____, partija _____, redakcija _____.
Viens no kolektīva, _____, ziņu dienests _____, laukums _____, radio _____.
Viena no labākajām, _____, klusākā _____, drosmīgākā _____, spilgtākā _____.
Viena no versijām, _____, domas _____, problēmas _____, grāmatas _____.
Viens no žurnālistiem, _____, deputāti _____, materiāli _____, autori _____.

5. Ieraksti atbilstošās galotnes!

Vien _____ no politiķ _____ radās domstarpības ar presi.
Preses kafejnīcā es neredzēju nevien _____ no "Rigas Ziņu" pārstāvji _____.
Vien _____ no laikrakst _____ bija informācija par nebūšanam šajā partijā.
Vakar es runāju ar vien _____ no deputāti _____.
Šī ir vien _____ no spilgtākaj _____ lomām aktrises biogrāfijā.

Māris Čakars Normāns Mārtiņš Lielvārde Jānis Ķipura
Mats Kalniņš Edijs Čepulis Miroslava Čebera Jānis Siliņš
Māris Ščerbina Iļja Černovs Juris Dzintars Māris Īles
Vilks Māris Čakars Ģirts Čiplys Māris Ķimants Māris Ķīlis
Māris Ščerbina Iļja Černovs Juris Dzintars Māris Īles

2. daļa

- Izlasi vai noklausies 2. daļas fragmentu (līdz "Mes vēlētos runāt...")! Pastāsti, ko Lidija un Juris domā par politiku un politiķiem!
- Noklausies 2. daļas fragmentu (no "Mes vēlētos runāt..." līdz "Kā radās raksts "Mūsu milie ciniķi"?")! Sanumurē fragmentus atbilstoši dzirdētajam!

Mežagailis Vilks	Mēs vēlētos runāt ar redaktoru Vilka kungu. Būsim pazīstami. Es esmu Vilks, avizes "Rīgas Zīnās" redaktors. Ar ko varu pakalpot?	
Mežagailis Vilks	"Tautas kalpiem" ir pretenzijas pret jums. Ak, šīs partijas, partijas! Nekad nevar tām pa prātam uzrakstīt.	
Ilze	Toties tās dod materiālu, par ko rakstīt. Visi grib būt populāri. Visi grib reklamēties.	
Vilks	Pašas partijas. Kas gan cits? Katrs cildina sevi un mēģina nomelnot otru.	
Mežagailis Vilks	Vai jūs visu, ko uzzināt, tūlīt publicējat? Ko jūs! Tad jau mēs no tiesas zāles āra neiznāktu.	
Ilze	Jums ir rubrika "Jaunākās baumas".	
Vilks	Lūk, lūk... tur mēs drukājam visus tos brīnumus, ko viena partija par otru sadomā.	
Mežagailis Vilks	Par ko tad pēdējā laikā baumo? Vajag lasīt mūsu avizi. Galvenās intrigas ir par partiju finansēšanu.	
Ilze Vilks	Kāpēc jūs drukājāt nepārbaudītu informāciju? Mums bija dokumenti, kuri šo informāciju apstiprināja.	
Mežagailis Vilks	Kā tas varēja notikt, ka jūs prāvu zaudejāt? Mums bija atsūtīti viltoti dokumenti.	
Ilze Vilks	O-ho! Viltoti dokumenti. Viltoti, ne viltoti... Taču partija iesniedza papīrus, kas bija pretrunā ar mūsu dokumentiem.	
Vilks	Parbaumām netiesā, tām netic... Tomēr kāds ie-spāids sabiedrībā paliek.	
Mežagailis Vilks	Vilka kungs, jums nesen bija tiesa. jā, ar partiju "Rītdienai".	
Ilze Vilks	Kas tā bija par lietu? Mēs publicējām informāciju, ka "Rītdienai" ir ekonomiskā grupējuma "Klubs 33" partija.	
Mežagailis Vilks	Laikraksts "Rīta Zīnās" šo tiesas prāvu zaudēja. Diemžēl. Mums vajadzēja atvainoties un vēl maksāt naudas kompensāciju.	

Mežagailis	Vai tiek minēti "Tautas kalpi"?	
Vilks	Kā tad! Baumo, ka "Tautas kalpus" finansē bijušie čekisti. Tad nu "Kalpi", protams, parādā nepalika.	
Ilze	Un parādījās baumas, ka Eiropas draugu kopu finansē ārzemju specdiestni.	
Mežagailis	Vaibaumām ir kāda nozīme?	
Ilze	Masu medijiem ir labas iespējas nopelnīt.	
Vilks	Iespējas nopelnīt ir, taču ir arī daudz nepatikšanu.	
Mežagailis	Kāpēc ir tā, ka jūs diezgan bieži kāds sūdz tiesā par nepatiessu informāciju?	
Vilks	Nepatiessa informācija? Es tam negribētu piekrist.	
Mežagailis	Ne visu var pierādīt — tas gan ir fakts.	
Vilks	Kā jūs iegūstat informāciju?	
Mežagailis	Tas ir biznesa noslēpums. Vispār mums informācija, kā sakā, nāk pa logiem un durvīm iekšā. Gan pa telefonu, gan ar vēstulēm. Tieki piesūtitas veselas dokumentu paketes.	
Vilks	Kas jums to visu piegādā?	

3. Klausies vai izlasi 2. daļas fragmentu (no "Kā radās raksts...?" līdz "Ir tāds teiciens...")! Ieraksti izlaistos vārdus!

- Mežagailis Kā radās raksts "Mūsu milie ciniķi"?
- Vilks Tas jau laikam ir īstais jūsu ierašanās _____.
- Mežagailis Tā varētu teikt. "Tautas kalpi" grib sūdzēt avizi tiesā.
- Vilks Lai sūdz! Šoreiz mums neko nepadarīs.
- Ilze Kā jūs varat būt tik droš?
- Vilks _____.
- Mežagailis Kādi pierādījumi?
- Vilks Būs vajadzība — pateiksim. Bet ne jau nu šodien un ne jums.
- Ilze Raksta autore ir Māra Stirna. _____ žurnāliste.
- Mežagailis Kurš dabūja šo informāciju par "Tautas kalpu" saietu? Vai tiešām tā bija Stirna?
- Vilks _____.
- Mežagailis Man tā vien liekas, ka kāds gribēja _____.
- Vilks Sak, lai tā jaunā raksta, tad redzēs, kas būs.
- Ilze Tā ir mūsu avizes iekšējā lieta.
- Vilks Lūdz! Kāpēc ne? Man liekas, ka viņa ir _____ istabā. Mārit, ienāc pie manis! Viņa tūlit būs klāt.
- Māra Stirna Labdien!
- Vilks Mārit, te divi detektīvi interesējas par tevi.
- Māra Stirna O-o! Detektīvi?!
- Mežagailis Kā tas notika?

- Māra Stirna Normāli. Uzrakstiju, jo man tika dota iespēja.
 Mežagailis Kāda iespēja?
 Māra Stirna Nu, kaut vai iespēja parādīt savu drosmi.
 Vilks Iespēja parādīt savu varēšanu. _____.
 Māra Stirna Paldies šef!
 Mežagailis Kādus jūs, Māra, izmantojāt materiālus?
 Māra Stirna Protams, drošus. Tā ir Vilka kunga kompetence.
 Vilks Kas var būt drošāks par paša partijas priekšsēdētāja teikto?
 Mežagailis Kā?! _____.
 Vilks Viss. Vairāk mēs neko neteiksim.

4. Veido vārdus pēc parauga!

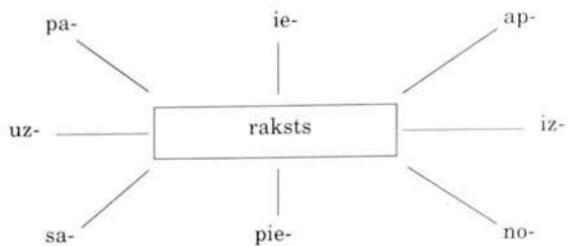

		-ams (-āms)	-ama (-āma)
patikt	patīku	patīk-ams	patīk-ama
pazit	pazistu		
slavēt			
zināt			
lasīt			
manīt			
diskutēt			
kritizēt			

5. Uzraksti teikumus ar vārdu savienojumiem!

- Patikams izskats. Nebija lasāma.
 Ir pazīstamas. Nepazīstami cilvēki.
 Ir nezināmi. Bijā nemanāmas.
 Diskutējami jautājumi. Kritizējamas idejas.

6. Veido jaunus vārdus! Iesaisti tos vārdu savienojumos un uzraksti!

Paraksts uz dokumenta.

3. daļa

1. Ieraksti atbildes!

- Mežagailis Eziša kungs, vai avīzē publicētie materiāli ir taisnība?
Ezītis _____
- Ezītis Miglas kundze, vai jūs tomēr neesat pazaudējusi kaseti ar ierakstu?

Milda Migla _____

- Ilze Eglīša kungs, kam jūs stāstījāt par savas partijas nodomiem?
Eglītis _____

2. Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (no "Eglīša kungs, "Rīgas Zinām" ir zināms..." līdz " "Tautas kalpu" priekšsēdētājs...")! Pastāsti par galvenajām personām pēc dotā parauga!

- Mežagailis noratina "Tautas kalpu" priekšsēdētāju un preses sekretāri.
Izmeklētājs ir dusmīgs, jo redz, ka abi partijas pārstāvji izvairās atbildēt.
Viņa balsī jūt neapmierinātību.
- Eziša kungs _____

Partijas priekšsēdētājs ir _____, jo _____.

Viņa balsī jūt _____.

- Milda Migla _____

Partijas preses sekretāre ir _____, jo _____.

Viņas balsī jūt _____.

- Ilze _____

Ilze ir _____, jo _____.

Viņas balsī jūt _____.

- 3.** Izlasi vai noklausies 3. daļas fragmentu (no ““Tautas kalpu” priekšsēdētājs...” līdz “Ko tik visu neizdara sievietes!”) Izteļojies situācijas un uzraksti notikuma atrisinājumu!

1. situācija.

Tu esi žurnālists kādā laikrakstā. Par šo partijas skandālu tu jau esi rakstījis, bet nākamajam numuram ir jāuzraksta īss ziņojums par notikuma atrisinājumu.

Meklējet sievieti!

2.situācija.

Tu kopā ar draugiem pavadi vakaru. Viņi zina par šo skandālu, tikai nezina, kā viss beidzies. Tu par to esi informēts. Pastāsti par notikuma atrisinājumu arī draugiem!

- 4.** Sameklē, kā pasvītrotais vārds ir izteikts tekstā!

Jānis Mežagailis un Ilze nodarbojas ar partiju kompromitējošiem materiāliem.
ir nodarbināti

Avizei “Rigas Ziņas” ir kasetite. Tur kāds ierakstīja jūsu balsi.

Ja pieminējāt “Rigas Ziņas”, vai tikai tam nav kāds sakars ar kaseti?

Manu karjeru tu iznīcināji.

Eziša kunga vārdu nenosauks.

5. *Veido teikumus ar dotajiem vārdu savienojumiem!*

Atklāts cilvēks.

Nosauktie piemēri.

Izlasītā grāmata.

Ierakstīta vēstule.

Minētie fakti.

Izveidotās skulptūras.

6. *Ieraksti atbilstošās galotnes!*

Lai darbs nodarbibās būtu interesants, tiek izveidotas grupas.

Lai apgūtu valodu, kursants tiek mudinā-____ daudz runāt.

Lai informācija būtu ticama, raidījumā tiek izmanto-____ fakti.

Lai atklātu noziegumu, tiek dari-____ viss iespējamais.

Lai papildinātu zināšanas, tiek lasi-____ grāmatas.

Lai apskatītu tuvāk, glezna tiek noņem-____ no sienas.

Lida

Juris

Lida

Nekļūstot nepieejamās vietas, kā arī neuzņemot vārdu savienojumus, veido teikumus, kas atbilstoši ierakstītajiem vārdiem.

Iedomējies, ka es uzrunīju tevi:

1) ko tu pārē darīt?

2) kurās personās tu jūties?

3) kādus jutījumus tu jūtī?

Atbildes

1. daļa

- 2.** Partijas lideri uztraucas par presē izplatīto informāciju.
Viņi vēlas palidzību no izmeklētājiem.
Partijas priekšsēdētājs un partijas preses sekretāre atklāj savu cinisko attieksmi pret vēlētājiem.
Mežagailis par iespējamo vaininieku uzskata citu partiju.

- 4.** Jums, viņiem, viņām.
Tautas, partijas, redakcijas.
Ziņu dienesta, laukuma, radio.
Klusākajām, drosmīgākajām, spilgtākajām.
Domām, problēmām, grāmatām.
Deputātiem, materiāliem, autoriem.

- 5.** -am, -iem
-u, -iem
-ā, -iem
-u, -iem
-a, -ām

2. daļa

- 4.** Pazīstams, pazīstama.
Slavēju, slavējams, slavējama.
Zinu, zināms, zināma.
Lasu, lasāms, lasāma.
Manu, manāms, manāma.
Diskutēju, diskutējams, diskutējama.
Kritizēju, kritizējams, kritizējama.

3. daļa

- 6.** Tieki mudināts, tieki izmantoti, tieki darīts, tieki lasītas, tieki noņemta.

15. NOTIKUMS

Zvēri — nozieguma upuri jeb kā pievilināt skatītājus 1. daļa

- 1.** Noklausies vai izlasi 1. daļas fragmentu (lidz "Juri, Lidija, mēs esam šeit!")! Papildini Lidijas un Jura dialogu!

Radiofonā skan dažādas zvēru skaņas — tīgeru rēcieni, pērtiku saucieni, suņu rejas.

Lidija Labrit, Juri!

Juris

Lidija

Juri, es gribu zināt, no kurienes nāk šīs skaņas!
Vari minēt. Un arī jūs, mūsu milie radioklausītāji, varat palīdzēt Lidijai.

Varētu būt, ... bet nav.

Šīs skaņas

Nekā nebij! Garām! Neuzminēji!

Protams, Lidija! Starp citu — vai tev patīk cirks?

Es arī nē.

Domāju, ka nākamais detektīvstāsts būs saistīts ar cirku.

Stāsti!

Vakar cirkā pazuda zilonis.

Kā var pazust zilonis?

Izrādās, ka tas ir iespējams.

Runa!

Vakar, kad tu aizgāji, zvanīja Mežagailis. Pateica, ka cirkā pazudis zilonis.

Protams! Ilze un Mežagailis būs tur jau vienpadsmitos.

Tad vairāk nerunāsim, bet dosimies turp!

- 2.** Noklausies vai izlasi 1. daļas fragmentu (no "Juri, Lidija, mēs esam šeit!" lidz "Vai drīkst ienākt?")!

Iedomajies, ka esi izmeklētājs! Uzraksti savu darbibas plānu! Plānā ieraksti:

- 1) ko tu plāno darīt;
- 2) kuras personas turi aizdomās;
- 3) kādus jautājumus uzdosи нopratināšanā!

- 3.** Izlasi vai noklausies 1. daļas fragmentu (no "Vai drikst ienākt?" līdz "Juri, ko tu par to visu domā?")! Papildini tekstu!

Izmeklētāji un _____ ierodas pie _____.
Viņi vēlas uzzināt, vai _____ direktoram nav kādu _____.
Pie _____ kabinetā _____ pērtiķa _____.
Viņš loti _____ reizi dresētājs _____.
pērtiķi ap _____ vakarā. Kabinetā _____
virs un _____, ka ir pazudis arī _____.
Tīgera _____ ir aizbraucis _____ uz _____.

- 4.** Noklausies vai izlasi 1. daļas fragmentu (no "Juri, ko tu par to visu domā?" līdz "Cienījamie radioklausītāji!") un uzraksti Jura un Lidijas dialogu! Salīdzini to ar tekstu 10. lpp.!

Lidija Juri,
Juris Kādam
Lidija Tik daudz

Juris

Lidija Nezinu,

Juris
Lidija Man

Juris

Lidija Un aizdomīgs.
Juris

5. Uzraksti vārdus pareizajā formā!

lūša	veikliba	ragi
lūsis	briedis	
tīgeris	krātiņš	tēviņš
pēriķis	bariba	mazulis
zilonis	snuķis	dzieasma
lācis	spēks	spārni
lasis	ikri	knābis
	stārkis	

6. Uzraksti vārdus pareizajā formā!

Cirkā mīt lūši, _____, _____, _____, _____,
pēriķis zilonis lācis ronis

balodis

Zooloģiskajā dārzā ir atjaunotas lūšu, _____, _____, _____,
pēriķis zilonis lācis
mājvietas.

ronis papagailis zivs

Zooloģiskajā dārzā lūšiem, _____, _____, _____,
pēriķis zilonis lācis
ronis papagailis zivs ir drošas un labiekārtotas mītnes.

7. Sakārto vārdus tā, lai veidotos teikumi!

1. pazuduši jo izmeklēšana cirkā tur ir turpinās dzīvnieki
2. zilonis upuris pēriķēns nozieguma ir pirmais vārda
3. tomēr izmeklētājiem cirka uztraukts negrib direktors ir palidzēt

2. daļa

- 1.** Izlasi vai noklausies 2. daļas fragmentu (līdz "Juri, vai šī ir tā pati vieta — Pakalna iela 4?")! Ieraksti dotos vārdus vajadzīgajā locijuma!

Juris noskrēja pēc _____ ir rakstits par
avīzes Laikraksti
notikumiem _____. Avīzēs ir informācija par zvēru _____
cirkss paušana
direktors ar _____ runā labprāt. Žurnālisti _____
Cirks žurnālisti direktors
rīcībā saskata daudz _____ kāds zvana un informē
divainibas Lidija
par to, ka dzīvnieki atrodas Pakalna _____ 4. Lidija dodas uz Pakalna
iela
_____, 4, lai atrastu pazudušos _____
iela dzīvnieki

- 2.** ☺☺ Klausies 2. daļas fragmentu (no "Juri, vai šī ir tā pati vieta — Pakalna iela 4?" līdz "Policijas pārvalde.")! Pastāsti grupas biedram, ko tu uzzināji!

- 3.** Ieraksti, ko, tavuprāt, runāja šie cilvēki! Pēc tam izlasi vai noklausies fragmentu (no "Policijas pārvalde." līdz "Vai jūs dzirdējat...?") un salidzini dialogus!

Mežagailis Policijas pārvalde. Ko jūs teicāt? Pazudis ķengurs? Tūlit braucam.
Juris _____ ?
Mežagailis _____ !
Juris _____ ?
Mežagailis _____ .
Mežagailis Kā jūs uzzinājāt par ķengura paušanu?
Direktors Man pateica dežurants.
Mežagailis _____ ?
Direktors _____ .
Mežagailis Es zvaniju.
Direktors Policijas pārvaldē neviens zvana automātiskajā atbildetājā nebija. Es pārbaudīju.
Direktors _____ .
Mežagailis _____ ?

Direktors Nē!
Mežagailis Gribu jums pateikt, ka tīgeru dresētāju Maskavā pie radiem
vēl neesam atraduši.

Direktors _____.

Juris _____?

Direktors _____!

Juris Kas saņems apdrošināšanas naudu?

Direktors Tā būs cirka nauda.

Juris _____?

Direktors Ko jūs ar to gribat teikt?

Mežagailis _____.

Direktors Bet viņi nav miruši...

Mežagailis Kā jūs to tik droši zināt?

Direktors Es... tā domāju. Es... tā ceru.

Mežagailis _____ Uz redzēšanos,
direktora kungs!

Juris Uz redzēšanos! Domāju, ka mēs vēl tiksimies.

4. Uzraksti vārdus pēc parauga!

Atturīgs,

atturīgi,

atturīga,

atturīgas.

Līdzīgs, _____, _____, _____.

Vērigs, _____, _____, _____.

Meligs, _____, _____, _____.

Uzbāzīgs, _____, _____, _____.

Likten_____, _____, _____, _____.

Uzman_____, _____, _____, _____.

Aizdom_____, _____, _____, _____.

Mald_____, _____, _____, _____.

Pras_____, _____, _____, _____.

Lišķ_____, _____, _____, _____.

Varon_____, _____, _____, _____.

Piekļāj_____, _____, _____, _____.

Lādz_____, _____, _____, _____.

Priec_____, _____, _____, _____.

5. Ieraksti atbilstošos vārdus pareizajā formā!

Viņš nopētīja jaunatnācēju ar _____ skatienu.
Jaunā direktora izturēšanās bija _____.
Lektors priecājās par _____ klausitājiem.
Mēs gatavojamies _____ notikumam.
Žurnālists nebija _____, bet gan
_____ un _____.
_____ un _____ cilvēki reti
kad gūst panākumus darbā.

lišķīgs
uzbāzīgs
prasīgs
priecīgs
pieklājīgs
atturīgs
uzmanīgs

6. Veido vārdu savienojumus ar dotajiem vārdiem!

Aizdomīgs cilvēks.
Maldīga _____.
Varonīgs _____.
Liktenīgi _____.
Uzbāzīgi _____.
Lādzīgs _____.
Priecīga _____.
Uzmanīga _____.
Vērīgi _____.

7. Ar iepriekšējā uzdevuma 6 vārdu savienojumiem uzraksti teikumus!

3. daļa

- 1.** ☺☺ Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (līdz "Juri! Lidija! Ejiet kabinetā!")! Iedomājies, ka tu esi Lidija, un viņas vārdā pastasti, kas notika pēc neveiksmes Pakalna ielā 4!
- 2.** Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (no "Labdien! Tur Mežagailis?" līdz "Lidija, kā tu teici?")!

■ Izvēlies pareizās atbildes!

Tiģeru dresētājs
dzīvo Maskavā,
atgriezies no Maskavas,
nav bijis Maskavā.

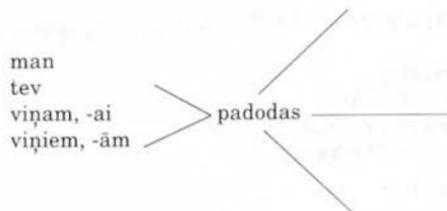
Cirkā pazuduši
daudzi zvēri,
daudzi cilvēki,
trīs dzīvnieki un tiģeru dresētājs.

Tiģeru dresētājs ir cirkā direktora
dēls,
radinieks,
brālēns.

Lidija šo faktu uzzināja no
izmeklētāja Mežagaiļa,
avīzēm,
radioraidījuma.

■ Uzraksti, kā varētu beigties šis notikums!

3. Veido domu kartes!

4. ○○○ Pajautā saviem grupas biedriem, draugiem vai draudzenēm, kas viņiem padodas un kas viņiem nepadodas!

Vārds	Ir kēriens	Nepadodas

5. Papildini teikumus ar atbilstošajiem vārdiem!

- Daudzi uzņēmumi, _____, reklamē mūsu valsts produkciju.
- _____, atklājās daudzi pārkāpumi.
- Laikraksts "Rīgas Pasts" rīkojās negodigi, _____.
- _____, uzstājās zinātnieks V. Vaivars.
- _____, partijas biedri cerēja, ka darbs uzlabosies.
- _____, konferences dalībnieki nonāca pie daudziem secinājumiem.

publicējot konfidencialu informāciju

apspriežot galvenos notikumus

atklājot konferenci ievēlot jaunu priekšsēdētāju

pārdodot Latvijas preci pārbaudot faktus

6. Uzraksti teikumus pēc parauga!

- Es lasu grāmatu un jūtu līdzi tās varoņiem.
Lasot grāmatu, es jūtu līdzi tās varoņiem.
- Kad es klausos raidijumu, es apgūstu latviešu valodu.
_____, es apgūstu latviešu valodu.
- Lidija piedalās raidijumā un domā par nozieguma vaininiekiem.
_____, Lidija domā par nozieguma vaininiekiem.
- Es steidzos uz darbu un ievēroju vētrā nogāztu koku.
_____, es ievēroju vētrā nogāztu koku.
- Andis šķirsta vecus žurnālus un atklāj interesantus faktus.
_____, Andis atklāj interesantus faktus.

7. Uzraksti teikumus ar dotajiem vārdu savienojumiem!

Uzņemot filmu, ejot uz darbu, pārnākot mājas, skatoties televizorū, atpūšoties dārzā, zvanot draugam, saulei lecot.

Atbildes

1. daļa

- 5.** Tičera. Brieža.
Pertiķa. Alņa.
Ziloņa. Roņa.
Lāča. Papagaiļa.
Laša. Baloža.
Stārķa.

- 6.** Pertiķi, ziloņi, lāči, roņi, baloži.
Pertiķu, ziloņu, lāču, roņu, papagaiļu, zivju.
Pertiķiem, ziloņiem, lāčiem, roņiem, papagaiļiem, zivīm.

2. daļa

- 1.** Avīzēm, laikrakstos, cirkā, pazušanu, cirka, žurnālistiem, direktora, dīvainību, Lidijai, ielā, ielu, dzīvniekus.
- 5.** Atturigu.
Prasīga.
Uzmanīgiem.
Priecīgam.
Uzbāzīgs, pieklājīgs, atturīgs.
Lišķīgi, uzbāzīgi.

3. daļa

- 5.** Daudzi uzņēmumi, pārdodot Latvijas preci, reklamē mūsu valsts produkciju. Pārbaudot faktus, atklājās daudzi pārkāpumi. Laikraksts "Rīgas Pasts" rīkojās negodīgi, publicējot konfidenciālu informāciju. Atklājot konferenci, uzstājās zinātnieks V. Vaivars. Ievēlot jaunu priekšsēdētāju, partijas biedri cerēja, ka darbs uzlabosies. Apspriežot galvenos notikumus, konferences dalibnieki nonāca pie daudziem secinājumiem.
- 6.** Klausoties raidījumu, piedaloties raidījumā, steidzoties uz darbu, šķirstot vecus žurnālus.

16. NOTIKUMS

Melngalvju nama spoki

1. daļa

- I.** Klausies vai lasi 1. daļas fragmentu (lidz "Kas jūs esat?") un papildini tekstu!

Lidija Miļie radioklausītāji! _____ galigi _____.
Juris To var manīt. Tu aizmirsi pat pateikt — labdien!
Lidija Mums šodien ir jārunā par spokiem. Bet man no tiem ir bail.
Juris Vai tu kādreiz _____ spoku?
Lidija Nē!
Juris Kāpēc tad tu baidies? Varbūt spoku nemaz nav.
Lidija Nav? Tagad visi runā par to, ka Melngalvju namā spokojas.

kāds vīrietis un sieviete viduslaiku drēbēs.
Juris Skaistais Melngalvju nams un paši melngalvji _____
ar daudzām leģendām.
Lidija Nams tagad _____, un spoki laikam _____.
Kas bija melngalvji?
Juris Neprecēto tirgoņu brāliba. Rigā tā _____ jau
15. gadsimta sākumā.
Lidija Es kaut kur lasiju, ka melngalvji _____ ļoti bagāti,
rikujuši lepnas dzires, februāra karnevālu.
Juris Vecpuiši... neprecēti tirgoņi. Kāpēc lai viņi neliksmotos? Jā, bijusi
liela izēšanās un dejošana ap viņu namu un turgus laukumu.
Lidija Cik vecs bija Melngalvju nams?
Juris Sākumā to sauca Jaunais nams. Tas _____ hronikā jau
14. gadsimtā.
Lidija Bagātie tirgotāji to droši vien nopirkā.
Juris Melngalvji namu ieguva ap 1477. gadu. Viņi sāka to pārbūvēt.
Lidija Nez, kad tur sāka spokoties?
Juris Beidz, Lida! Man liekas, ka nekādu spoku vispār nav. Detektivs
Mežagailis taču ar spokiem nenodarbojas.
Lidija Tūlit dzirdēsim, ar ko nodarbojas Mežagailis.

- 2.** Lasi vai klausies 1. daļas fragmentu (līdz "Juri, tās bija aizraujošas sarunas!") un sagrupē uzzinātos faktus divās daļās!

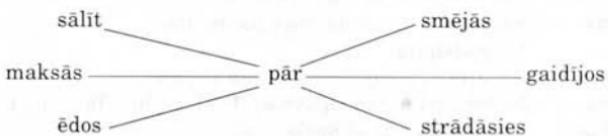
Notikums Melngalvju namā.

Melngalvju namā spokojas.

Melngalvju nama vēsture.

Melngalvji bija neprecēto tirgoņu brāliba.

- 3.** Veido vārdus un uzraksti ar tiem teikumus!

4. Savieno vārdus ar vienādu vai līdzīgu nozīmi!

dzīres

skrandas

apģērbs

paltraks

bezpajumtnieki

bomži

klaidonji

drēbes

viesības

svinības

tusinš

5. Savieno vārdus ar atbilstošajiem izskaidrojumiem!

Spoks plašas jautras svinības ar mielastu.

Vēsture sacerējums, kurā dokumentāli attēloti vēsturiski notikumi.

Klaidonis cilvēks, kas nodarbojas ar pirkšanu, pārdošanu.

Hronika parādība, māņu tēls.

Tirgonis cilvēks, kam nav pastāvīgas dzīves vietas.

Dzires gados vecāks, neprecējies virietis.

Vecpuisis zinātne par sabiedrības attistību.

6. Ieraksti vārdus atbilstošajā formā!

Lidijai jārunā par spokiem. Viņa ir apmulsusi.

Dāvim ir paaugstināta temperatūra. Viņš ir _____ (saslimt).

Vilcienā nav neviens pasažiera. Visi ir _____ (izkāpt).

Sofija negrib ēst. Viņa ir _____ (paēst).

Meitenes vairs nevar paitet. Viņas ir _____ (piekust).

Jevgēnijam drīz būs dzimšanas diena. Viņš ir _____ (dzimt) aprili.

2. daļa

- 1.** Izlasi vai noklausies 2. daļas fragmentu (līdz "Redzu vīrieti un sievieti")!
Uzraksti, ko tu uzzināji!

Es uzzināju, ka Lidija un Juris turpina stāstu par Melngalvu namu. Viņi...

- 2.** Noklausies vai izlasi 2. daļas fragmentu (no "Redzu vīrieti un sievieti!" līdz "Mežagailis droši vien noķers šos cilvēkus.")! Atzimē pareizos apgalvojumus!
Labo neprecizitātes!

Spoks sevi dēvē par Maurīciju.

Artūrs ir no Ķelnes.

Princis Artūrs dzīvoja Viduseiropā.

Melngalvi sevi sauca par Maurīcija bruņiniekiem.

Artūra koka krūšutēls bija novietots nama galvenās fasādes augšdaļā.
Melngalvu namu restaurē.

Artūra krūšutēlu nomainīja 18. gadsimtā.

Skulpturālu portretu izcirta akmenī.

Sargs strādā arī par skursteņslauķi.

Reinkens ir sarga draugs.

3. Savieno vārdus ar vienādu vai līdzīgu nozīmi!

Dīvainas	loti ilgi
Detektīvi	jokainas
Pazust	izmeklētāji
Atkal	izgaist
Staigāt	katru dienu
Dēvēt	nevajag
Nav vērts	nosaukt
Diendienā	notvert
Stundām ilgi	vēlreiz
Noķert	iet

4. Ieraksti teikumos vārdus **gribēt**, **varēt**, **driķstēt**, **laut** vajadzīgajā formā!

Es _____ uzzināt šī notikuma turpinājumu.

Vai tu _____ man palīdzēt mācībās?

_____ man izstāstīt visu pēc kārtas!

Es ne _____ šorit aizgulēties.

Viņš _____ aizbraukt atvajinājumā.

Tu _____ šonedēļ aizbraukt pie vecāsmātes uz Saldu.

Mēs _____ jums aiziet mazliet ātrāk.

5. Papildini jautājumus!

Vai tu vari _____ ?

Vai es driķstu _____ ?

Vai jūs atlaujat _____ ?

Vai tu gribi _____ ?

3. daļa

I. Uzraksti atbildes!

Pilsētā visi runā par to, ka Melngalvju namā spokojas. Ir redzēts kāds virietis un sieviete viduslaiku drēbēs.

Kādi izskatījās spoki?

Melngalvju nama sargs pastāsta, ka spoki ierodas pēc pulksten deviņiem vakarā. Viņi sarunājas ar sargu un stāsta par sevi un Melngalvju namu. Neatzistamais virietis apgalvo, ka viņš ir Svētais Mauricijjs, taču citreiz viņš sevi dēvē par Artūru vai Reinkenu. Reinkens ierodas Melngalvju namā kopā ar sievieti, kuru viņš sauc par Svēto Mariju.

Ko sargs domā par šiem spokiem?

Mežagailim ir aizdomas, ka savādīe cilvēki Melngalvju namā ir nevis spoki, bet klaidoņi un zagli.

Ilze Vālodze saka: "Mums būs nepieciešams psihiatrs". Iespējams, ka virietis, kuru Melngalvju nama sargs uzskatīja par spoku, ir garīgi slims. Viņš ir labs cilvēks un laikam kādreiz pat ir studējis.

Ko tu domā par šo notikumu?

2. ☺ Izlasi 3. daļas fragmentu (no "Kas jūs galu galā esat?" līdz "Šie cilvēki dzīvo iedomu pasaule."). Pastāsti,

ko domā Marija par Reinkenu,
ko domā Mežagailis par šo notikumu,
ko domā Ilze par Reinkenu,
ko par dzīvi saka Reinkens!

3. Uzraksti savas domas par šiem apgalvojumiem!

— Laudim patīk ticēt brīnumiem.

Cilvēkiem gribas izrauties no dzives pelēcības.

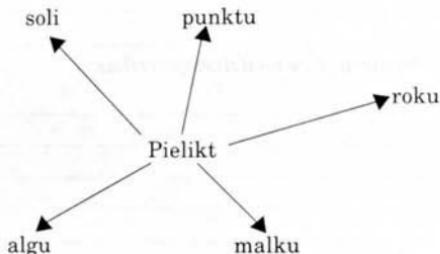
Cilvēkiem patīk satraucoši piedzīvojumi.

4. Sameklē vārdus **pats, kaut kas, kaut kāds, jebkurš, cits, citādi, abi, katrs, kurš katrs!**

K	Ā	V	H	P	I	J	K	V	E
U	L	R	K	A	U	T	K	A	S
R	K	A	U	T	K	Ā	D	S	J
Š	G	B	E	S	V	C	Ž	N	E
K	E	I	K	T	C	I	T	S	B
A	C	H	A	N	L	T	I	O	K
T	R	U	T	E	R	Ā	R	H	U
R	H	N	R	D	F	D	T	I	R
S	N	E	S	B	U	I	H	G	Š

5. Uzraksti teikumus ar iepriekšējā uzdevuma vārdiem!

6. Uzraksti vārdu savienojumus! Izdomā katram atbilstošu situāciju!

7. Ieraksti atbilstošu vārdu savienojumu no iepriekšējā uzdevuma!

Jānis sāka iet ātrāk, viņš _____.

Olga gribēja palidzēt kaimiņienei, viņa _____.

Andrejs ir joti priecīgs, jo priekšnieks viņam _____.

Lai istabā būtu siltāks, Juris krāsnī _____.

Izmeklētājs atklāja noziegumu un šai lietai _____.

Atbildes

1. daļa

4. Apģērbs — paltraks — drēbes — skrandas.
Bezpajumtnieki — bomži — klaidoņi.
Svinibas — viesibas — tusiņš — dzires.
6. Saslimis, izkāpuši, paēdusi, piekusušas, dzimis.

2. daļa

3. Dīvainas — jokainas.
Detektīvi — izmeklētāji.
Pazust — izgaist.
Atkal — vēlreiz.
Staigāt — iet.
Dēvēt — nosaukt.
Nav vērts — nevajag.
Diendienā — katru dienu.
Stundām ilgi — ļoti ilgi.
Noķert — notvert.
4. Gribu, vari, ļauj, nedrīkstu, grib, drīksti, ļaujam.

3. daļa

4.

K				P					
U			K	A	U	T	K	A	S
R	K	A	U	T	K	Ā	D	S	J
Š		B		S		C			E
K		I	K		C	I	T	S	B
A			A			T			K
T			T			Ā			U
R			R			D			R
S			S			I			Š

7. Pielika soli, pielika roku, pielika algu, pielika malku, pielika punktu.

17. NOTIKUMS

Dubultzādzība jeb varbūt tā nemaz nav zādzība

1. daļa

- I.** Izlasi vai noklausies 1. daļas fragmentu (no "Cienījamie radioklausītāji!" līdz "Sveicināti")! Atrodi un izlabo neprecīzitātes!

Lidija un Juris sarunājas ar detektīviem cietumā. Lidija izjautā Juri par sprādžienu stacijā. Evakuācijas laikā tika aplauptas bagāzas noliktavas. Lidija ir neizpratnē par to, ka bagāzas noliktavas ir bijušas atvērtas. Dīvainākais ir tas, ka cilvēki nesūdzas par apzagšanu, tikai viens pasažieris ir uzrakstījis iesniegumu par zādzību.

Mežagailis aicina Lidiju un Ilzi palīdzēt izmeklēšanā.

Lidija aiziet pēc avīzēm uz kiosku, lai iepazitos ar kriminālo hroniku.

Ilze dodas uz bagāzas glabātuvēm, lai novērotu pasažierus.

Ko daris Juris, klausītāji neuzzina.

- 2.** Noklausies vai izlasi 1. daļas fragmentu (no "Labrit!" līdz "Cienījamie radioklausītāji!") Atbildi uz jautājumiem!

Cik un kādi cilvēki sarunājas?

Ko klausās žurnālisti?

Ko viņi uzzina?

- 3.** Noklausies 1. daļas fragmentu (līdz "Cienījamie radioklausītāji! Pie mums studijā...")! Iedomājies, ka esi dzelzceļa stacijā un dzirdi brīdinājumu par sprādžienu!
Uzraksti, kā tu rikotos!
-
-
-

- 4.** Noklausies 1. daļas fragmentu (no "Sveicināti!") līdz beigām! Pastāsti, kas bija jādara

Lidijai _____

Ilzei _____

Jurim _____

5. Uzraksti dotos skaitļus ar vārdiem!

10 _____
30 _____
5000 _____
70000 _____
516. _____
30000 _____

6. Izlasi paziņojumus! Pareizi izrunā skaitļa vārdus!

Šī gada 23. maijā notiks
seminārs par valodu
mācīšanu sākumskolā.
Sākums plkst. 17⁰⁰.
Dalībnieku skaits – 30.
Pieteikties līdz 15. maijam.

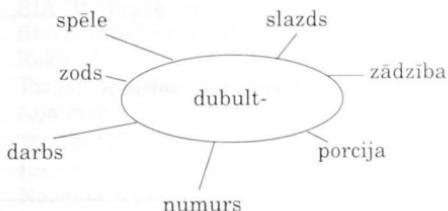
Kursi
7.07. – saskarsme.
9.09. – lietvediba.
No 10.10. līdz 10.11. ģerbšanās
stils.
Pieteikties Lāčplēša ielā 15 – 4.
Tālrunis 1978936.

7. Izdomā un uzraksti paziņojumu par 2 pasākumiem! Izmanto skaitļa vārdus!

1. pasākums
2. pasākums

1. pasākums
2. pasākums

8. Veido vārdu savienojumus un uzraksti ar tiem teikumus!

2. daļa

- 1.** Noklausies vai izlasi 2. daļas fragmentu (līdz "Atvainojiet, izmeklētāja kungs...")!
Atbildi uz jautājumiem!

Ko apsola Lidiņa?

Kas žurnālistiem zināms par noziegumu?

Kas dosies uz firmu un ko tur darīs?

- 2.** Noklausies vai izlasi 2 fragmentus (1. fragments – no "Atvainojiet, izmeklētāja kungs..." līdz "Jā, lūdzu!", 2. fragments – no "Jā, lūdzu!" līdz "Cienījamie radio-klausītāji!")!

Salidzini abas sarunas!

Atšķirīgais

Izmeklētāju un Liekņas kunga saruna.

Žurnālistu un Liekņas kunga saruna.

Kopīgais abās sarunās

3. Noklausies vai izlasi 2. daļas fragmentu (no "Radiostudija. Jā!" līdz "Lidja, tu raidījuma sākumā apsolīji...")! Papildini tekstu!

- Juris Radiostudija. Jā! _____ Izmeklētājs Mežgailis ir tepat.
Lūdz! Jāni, tevi pie telefona!
- Mežagailis Mežagailis _____. Jā, _____ labi. Sastādīet

Visi kopā Nu?
Mežagailis Ir atrastas _____ mantas. Tās _____
sasviestas kādā konteinerā pie stacijas.
Vai tās zagļiem nebija vajadzīgas?
- Lidja Protams, ka nē. Zagli interesēja tikai viens _____.
Ilze 516.
Juris Mežagailis Žēl, ka nav nekādu pirkstu _____.
Ilze Uz atrastajām mantām taču būs.
Mežagailis Nedomāju _____.
Lidja Firmas direktora pirkstu nos piedumi mums ir.
Juris Kur tu tos _____?
Lidja Pakēru _____ veidlāpu. Ievēroju, ka Liekņas kungs
tās _____ paņēma rokās.
Policijas iecirknis. Uz galda mantu kaudze.
Mežagailis Jā, tiesām. Nekās nav paņemts.
Juris Cilvēki būs priecīgi. Mantas _____.
Lidja Bet no pirkstu nos piedumiem nekā. Tev, Jāni, bija taisnība.
Zaglis bija gudrāks par mums.
- Ilze Kas tas? Kaut kāda veca _____.
Juris Laikam kādam no somas izkritusi.
Lidja _____ vaļ! Paskatīsimies. Kaut kas izkrita.
Mežagailis *Ilze paceļ, sejā parādās uzvaroš smaids.*
Ilze Ko tu tur atradi?
Edvards Liekņa
Direktors
SIA "Pāri robežām"
Starptautisko pārvadājumu firma
Rokā ir!
Juris Tas jau neko daudz nepierāda. Daudzi vareja šo vizītkarti ielikt
šajā mapē.
Mežagailis To mēs tūlit _____.
Lidja Kā?
Mežagailis Noņemsim pirkstu nos piedumus no vizītkartes!
Ienāk Ilze un Jānis. Abi apmierināti.
Mežagailis Varu jums pateikt, ka pirkstu nos piedumi uz dokumentiem un
vizītkartes pieder Edvardam Liekņam.
Lidja Pierādījumi nu mums _____.
Ilze Jāmeklē rokā grāmatvedis.
Mežagailis Noteikti! Un vēlreiz _____ Liekņas kungu. Šoreiz
mums ir ne tikai minējumi.

4. Izdomā un uzraksti 2 uzņēmumu vadītāju vizitkartes!

5. Veido jaunus vārdus!

minēj – a minēj – ums,

nospied – a nospied – _____

pārvadaj – a _____

jautāj – a _____

pakalpoj – a _____

apmeklēj – a _____

nodalij – a _____

risināj – a _____

ieguv – a _____

minēj – umi

6. Papildini teikumus, ievietojot tajos vārdus no iepriekšējā uzdevuma!

Mans lielākais _____ no kursiem ir prasme sarunāties latviski.

Žurnālisti izteica daudzus _____ par vakardienas notikumiem.

Pirkstu _____ noderēja aizdomās turētā vizitkarte.

Latvijā palielinās starptautiskie _____.

Bagāžas _____ atradās personiskās mantas.

Draugu _____ bija negaidīts.

3. daļa

- 1.** Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (no "Paldies! Tagad varam braukt." līdz "Kas tur ir?")! Papildini sarunu!

Lidija Ilze, vai tiešām nav nekādu pēdu? Ne mazāko aizdomu, kur varētu būt grāmatvedis?

Ilze Juris Nu un?

Mežagailis Lidija Man ir priekšlikums. aprunāties ar viņa sievu.

Mežagailis Ilze Labi, Lidija. Bet mēs ar Jāni dosimies uz firmu.

Ilze Juris Tu aizbrauc uz staciju un parunā ar darbiniekiem bagāzas glabātuvē.

Mežagailis Juris Droši vien šie cilvēki jau pateica visu, ko zināja.

Mežagailis Ilze Mēs nevarām laist garām nevienu iespēju atklāt vēl kaut ko.

Ilze Mežagailis Tiksimies pēc divām stundām šeit.

Lidija Ilze Jā, jā, Lidija, — šeit, tepat, šajā vietā, te. Visi šie vārdi der.

- 2.** Izlasi vai noklausies 3. daļas fragmentu (no "Kas tur ir?" līdz "Liekņas kungs, vēlreiz precīzēsim jūsu atbildes!")! Papildini sarunu!

Grāmatveža sieva Kas tur ir?

Lidija Grāmatveža Mani sauc Lidija... ?

sieva Lidija Es vēlos aprunāties ar jums par jūsu vīru.

Grāmatveža sieva Pie manis jau bija no policijas. Es neesmu no policijas. Es gribu... es vēlos jums palidzēt.
Lidija Pauze.

Grāmatveža sieva Lūdzu!
Lidija Nāciet iekšā!

Grāmatveža sieva Labdien!

Grāmatveža sieva	Par ko tad mēs runāsim?
Lidija	Es jau jums teicu, ka gribu palidzēt.
Grāmatveža sieva	Manam vīram neviens vairs nevar palidzēt.
Lidija	Kur ir jūsu virs? _____! Labi! Nesakiet man neko, bet savam vīram iesakiet griezties pēc palidzības policijā.
Grāmatveža sieva	Apsoliet, ka padomāsiet!
Lidija	Tagad man jāiet. Uz redzēšanos!
Atskan balss	Pagaidiet!
Grāmatveža sieva	Daumant!
Lidija	Vai jūs esat firmas "Pāri robežām" galvenais grāmatvedis?
Grāmatvedis	Jā! Daumants Alksnis — galvenais grāmatvedis. Es braukšu jums lidzi.

- 3.** Izlasi vai noklausies 3. daļas fragmentu (no "Liekpas kungs, precizēsim jūsu atbildes!" līdz "Labdien! Man jūsu kolēģi teica...")! 3—4 teikumos uzraksti, ko tu uzzināji!
-
-
-

- 4.** Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (no "Labdien! Man jūsu kolēģi teica..." līdz "Tu zini, Juri!")! 2—3 teikumos uzraksti, ko tu uzzināji!
-
-
-

- 5.** Ievieto teikumos vārdus gan – gan, vai – vai nu, te – te!

Atvainojuma laikā es došos _____ uz laukiem, _____ ekskursijā.
 "Rīgas detektīvu" lasa _____ pieaugušie cilvēki, _____ vidusskolēni.
 Populārais ansamblis šovasar koncertēja _____ vienā, _____ otrā vietā.
 Nedēļas laikā koncerti notiks _____ Rīgā, _____ Liepājā, _____ Daugavpilī.

6. Noklausies vai izlasi 3. daļas fragmentu (no "Kas tur ir?" līdz "Liekņas kungs, precīzēsim jūsu atbildes!")! Ieraksti trūkstošos vārdus!

Grāmatveža

sieva

Lidija

Grāmatveža

sieva

Lidija

Grāmatveža

sieva

Lidija

Grāmatveža

sieva

Pauze.

Grāmatveža

sieva

Lidija

Atskan balss

Grāmatveža

sieva

Lidija

Grāmatvedis

Kas tur ir?

..... sauc Lidija... esmu žurnāliste.

Ko gribat?

..... vēlos aprunāties par vīru.

..... jau bija no policijas. visu pateicu.

..... neesmu no policijas. Es gribu... es vēlos palidzēt.

Pauze.

Lūdzu!

Nāciet iekšā!

Labdien! Paldies, ka ielaidot

Par ko tad runāsim?

..... jau teicu, ka gribu palidzēt.

Manam vīram neviens vairs nevar palidzēt.

Kur ir jūsu vīrs? Pasakiet, lūdzu! Labi! Nesakiet neko, bet savam vīram iesakiet griezties pēc palidzības policijā. Apsoliet, ka padomāsiet!

Labi, es padomāšu.

Tagad man jāiet. Uz redzēšanos!

Pagaidiet!

Daumant!

Vai esat firmas "Pāri robežām" galvenais grāmatvedis?

Jā! Daumants Alksnis — galvenais grāmatvedis.

braukšu lidzi.

7. Izveido vārdu savienojumus!

mans

draugs

mani

darbi

mana

māsa

manas

kurpes

tavs

tavi

tava

tavas

savs

savi

sava

savas

*mūsu
sapņi*

*jūsu
adrese*

*viņa
brālis*

*viņas
dzīvoklis*

*viņu
māja*

8. Uzraksti stāstījumu "Es un mana ģimene"! Izmanto iepriekšējos uzdevumos apgūtos vārdus!

9. Savieno vārdus, kas veido vārdu savienojumus! Uzraksti teikumus ar izveidotajiem vārdu savienojumiem!

skaļi

smaržīgi

valsts

nodokļi

lieli

ūdens

sveši

ātri

dokumenti

pazaudēti

darba

auksts

bizness

patīkams

nelegāls

godīgs

Atbildes

1. daļa

- 5.** Desmit, trīsdesmit, pieci tūkstoši, septiņdesmit tūkstoši, pieci simti sešpadsmitais (-ā), trīsdesmit tūkstoši.
- 6.** Divdesmit trešajā, septiņpadsmitos, trīsdesmit, līdz piecpadsmitajam. Septitajā, devitajā, no desmitā, līdz desmitajam, piecpadsmit, četri.

2. daļa

- 6.** Ieguvums, minējumus, nospiedumiem, pārvadājumi, nodalijumā, apmeklējums.

3. daļa

- 5.** Vai nu – vai, gan – gan, te – te, gan – gan – gan.

18. NOTIKUMS

Motelis “Leo”

1. daļa

- 1.** Apskati zīmējumu 21. lpp! Atbildi uz jautājumiem!

Ko Juris paziņo Lidijai?

Juris paziņo Lidijai, ka _____

Kāda ir izmeklētāja Mežagaila versija?

Mežagailis domā, ka _____

Kāda ir viesnīcnieka attieksme pret moteli notikušo?

Viesnīcnieks uzskata, ka _____

Ko Ilze un Mežagailis uzzina no oficiantes Olgas?

Viņi uzzina, ka _____

- 2.** Noklausies vai izlasi fragmentu (no “Mūsu motelī apgrozās solīda publīka.” līdz “Savāds secinājums.”)! Ieraksti atbilstošo vārdu!

Motelī _____ solīda publīka.

(sagrozās, nogrozās, apgrozās)

Ir versija, ka prezidents _____.

(noindējās, ir noindēts, ir saindēts)

Motela _____ te atpūšas.

(visi, viesis, viesi)

Autobraucēji _____ pamakšķerē, pamedī.

(reizē, reizēm, reizes)

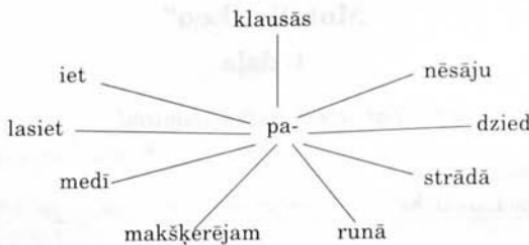
Daudzi biznesa cilvēki _____ brauc uz moteli.

(biezi, bieži, brieži)

Oficiante _____ par notikušo.

(izstāstīs, pastāsti, izstāsta)

3. Veido jaunus vārdus! Uzraksti teikumus ar tiem!

4. Uzraksti raksturojumu tādam cilvēkam, kuru varētu nosaukt par "salonu lauvu"!

5. Uzraksti citiem vārdiem!

Uz vietas beigts — _____

Nolikt pie vietas — _____

Runāt stundu no vietas — _____

6. ☺☺☺ Ar "mēmā šova" palidzību attēlojet šos teikumus!

Bijām noguruši, tāpēc negājām tālāk, bet palikām uz vietas.
Biznesmenis bija uz vietas beigts.

Šajā vietā vienmēr ir daudz cilvēku.

Nodarbibu traucētāju ātri nolikām pie vietas.

No šīs vietas es visu labi redzēju.

Mans draugs varēja runāt pāris stundu no vietas.

2. daļa

- 1.** Izlasi vai noklausies 2. daļas fragmentu (lidz "Esmu Aleksandrs Koškins.")! Turpini teikumus!

Notikumu darbība risinās _____ (kur?)

"Melnā zelta" prezidents ir miris _____ (kādēļ?)

Mežagailis domā, ka _____

Lidija domā, ka _____

Detektīvi tiksies _____ (ar ko?)

- 2.** Noklausies vai izlasi 2. daļas fragmentu (no "Esmu Aleksandrs Koškins." lidz "Mūsu klausītāji, Koškins ir prom!")! Ieraksti trūkstošos vārdu savienojumus!

Mežagailis Es tev, Juri, piekritu.

Lidija Kā jūs, Mežagaiļa kungs, varat būt tik drošs?! Ir diezgan daudz gadījumu, kad arī bagāti cilvēki izdara pašnāvību.

Mežagailis Visādi gadās. Bet mums ir iespēja parunāt ar notikuma aculieciniekiem.
Motelī.

Sandro Esmu Aleksandrs Koškins. _____.

Mežagailis Ir miris jūsu draugs un biznesa partneris.

Sandro Diemžēl Leonidam nebija stipra veseliba.

Mežagailis _____?

Sandro Leonīds bieži žēlojās par nespēku, par sāpēm sirdī.

Mežagailis Viņa ārsts gan teica, ka _____.

Sandro Jūs esat detektīvs, jums jāzina labāk. Logiski, vai ne?

Lidija Vai prezidentam _____?

Sandro Neveiksmes?! Viss notika normāli. _____.

Mežagailis Jūs bijāt atbraukuši uz moteli kopā: _____?

Sandro Nu un?

Mežagailis Kuram no kompānijas bija konflikts ar Ciruli?

Sandro Nevienam. _____.

Juris Kāpēc jūs domājat, ka jautājums ir divains?

Sandro Galu galā tāpēc jau mēs bijām kompānija, ka labi satikām.

Mežagailis Kas ir ar Lijuku?

- Sandro Nekas īpašs. Taču reizēm _____.
Lidija Par ko viņi strīdējās?
Sandro Es viņu strīdos nepiedalijos. _____, par ko viņi strīdējās.
Mežagailis _____, jūsu draugs ir miris. Turklat _____.
- Sandro Kā?! Vai jūs domājat, ka Leonids _____ ?
Mežagailis _____ ir mans uzdevums. Tātad sakiet, kādas bija Leonīda un viņa meitenes attiecības?
Sandro Leonīds _____. Bet Lijuks gribēja, lai viņš šķiras. _____.

3. Izlasi vai noklausies 2. daļas fragmentu (no "Vai mēs viņu traucējam?" līdz "Klau, Juri...")! Atbildi uz jautājumiem!

Kā tu raksturotu Lijuku jeb Liliānu?

Kāds, pēc tavām domām, bija Leonīds Cīrulis?

Kādas bija Leonīda Cīruļa un viņa sievas attiecības?

Kāda bija Leonīda tuvo cilvēku attieksme pret lielo mantojumu no Austrālijas?

4. Par ko, tavuprāt, cilvēki strīdas visbiežāk? Uzraksti!

Visbiežāk cilvēki strīdas par (nauda, draugi, mīlestība, laika apstākļi, darbs, domas, veseliba) _____.

5. Kā dēļ tas varēja notikt?

Iespējams, ka Cīrulis nomiris kāda medikamenta dēļ.

Es neizgāju laukā _____

Viņš klusēja _____

Kaimiņš bija dusmīgs _____

Pārraide nenotika _____

6. Uzraksti teikumus ar vārdiem **aizņemtības dēļ, slimības dēļ, nespēka dēļ, darba dēļ, lietus dēļ, vēlēšanu dēļ!**

7. Atrodi vārdiem atbilstošo skaidrojumu! Iesaisti vārdus teikumos un uzraksti tos!

Manta	tas, kas pēc ipašnieka nāves pāriet cita ipašumā.
Mantinieks	bagāts, turigs.
Mantojums	iegūt savā ipašumā.
Mantīgs	cilvēks, kam ir tiesības uz mantojumu.
Mantot	ipašums, bagātība, vērtība, lieta.

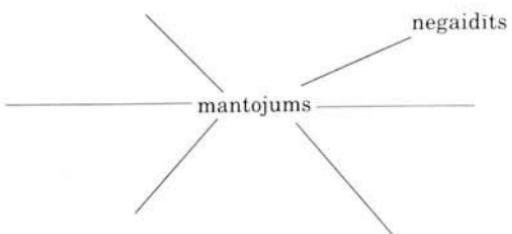
8. Ievieto teikumos vārdus **mantot, izmantot, iemantot** vajadzīgajā formā!

Nodarbibās iegūtās zināšanas es _____ savā darbā.

Šo veco, bet skaisto māju es _____ no vecmāmiņas.

Ar savām zināšanām jaunais darba kolēģis _____ visu cieņu.

9. Izveido domu karti! Izdomā notikumu par tematu "Negaidīts mantojums"!

3. daļa

- 1.** Uzraksti, kāds, tavuprāt, būs šīs izmeklēšanas rezultāts (tā ir slepkavība, pašnāvība vai nelaimes gadījums, kurš ir vainigais, kāpēc...)?

- 2.** Pamato dotos apgalvojumus!

— Vika, Leonīda Ciruļa atraitne, ir augstprātīga.

— Vika ir mantkārīga.

Leonīda Ciruļa atraitne ir greizsirdīga.

Vika ir nesavalīdīga un rupja.

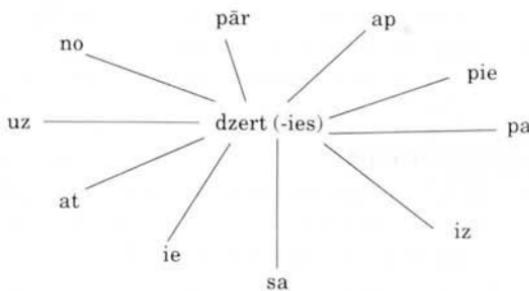
3. Papildini vārdu savienojumus ar pretējas nozīmes vārdiem!

Sarežģita lieta	—	vienkārša	lieta
Āķigs jautājums	—		jautājums
Negaidits atrisinājums	—		atrisinājums
Svarīga loma	—		loma
Neatbilstoša rīcība	—		rīcība
Izdevīga cena	—		cena

4. Pēc parauga veido teikumus ar pretējas nozīmes vārdu savienojumu pāriem no iepriekšējā uzdevuma!

Izmeklētājs Mežagailis atrisināja daudzas sarežģitas lietas, bet vienkāršu lietu par grāmatu zādzību nespēja atrisināt vairākus mēnešus.

5. Veido jaunus vārdus un uzraksti ar tiem vārdu savienojumus!

6. Atbildi uz jautājumiem!

Ko, pēc tavām domām, nozīmē būt slavenam?

Kāds izskatās bedu sagrauzts cilvēks?

Kāds ir smiekliņgs cilvēks?

Atbildes

1. daļa

- 2.** Apgrozās, ir noindēts, viesi, reizēm, bieži, izstāsta.

2. daļa

- 8.** Izmantoju, mantoju, iemantoja.

3. daļa

- 3.** Vienkāršs (saprotams) jautājums.
Paredzams (sagaidāms) atrisinājums.
Nenozīmīga loma.
Atbilstoša riciba.
Neizdevīga cena.

- 5.** Padzert, padzerties.
Izdzert.
Sadzert, sadzerties.
Iedzert.
Atdzert, atdzerties.
Uzdzert.
Nodzert, nodzerties.
Pārdzerties.
Apdzerties.
Piedzert, piedzerties.

19. NOTIKUMS

Palīdzība draugam jeb nepaej garām skaistai meitenei

1. daļa

- 1.** Noklausies vai izlasi fragmentu (no "Lida, pagaidi!" līdz "Juri, vai neesi aizmirsis...")! Izvēlies pareizās atbildes!

Jurim piezvana

- paziņa,
- skolas biedrs,
- bērnibas draugs.

Edgars ir

- hidrologs,
- biologs,
- ornitologs.

Vinš strādā

- Salaspils botāniskajā dārzā,
- Botāniskajā dārzā,
- LU Botāniskajā dārzā.

Lidija Botāniskajā dārzā

- nav bijusi,
- ir bijusi bieži,
- ir bijusi 2 reizes.

Juris Botāniskajā dārzā ir redzējis

- 26 metrus augstu palmu
- banānkoku.

- 2.** Noklausies vai izlasi fragmentu (no "Tas ir Edgars." līdz "Nāciet iekšā!")!
Uzraksti Ilzes, Jura, Lidijas un Edgara sarunu! Salīdzini savu variantu ar grāmatas tekstu!
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

- 3.** Izlasi fragmentu (no "Nāciet iekšā!" līdz "Klāt esam.")! Pastāsti, kāpēc Ilze un Mežagailis piekrit palidzēt Jura draugam!
- 4.** Savieno vārdus, lai veidotos vārdu savienojumi! Uzraksti ar tiem teikumus par zādzību palmu mājā! (Vārdu formas vari mainīt.)

Uzelpot	šurp
Stunda	mierīgi
Pieiet	palmu
Braukt	mācību
Draugs	pie telefona
Strādāt	bērnības
Māja	Botāniskajā dārzā
Pazudušas	zagļus
Meklēt	izmeklētāji
Palidzēs	papardes

5. Sakārto vārdus tā, lai veidotos teikumi!

notika, dārzā, tas, botāniskajā

un, Mežagailis, izmeklēšanu, vada, Ilze

ļoti, ir pazudušas, augu, no, sugas, mājas, papardes, retas

botāniskā, tiek turēti, darbinieki, aizdomās, dārza

vainīgs, interesanti, kurš

6. Uzraksti, kādus vārdus var izveidot! Uzraksti teikumus ar šiem vārdiem!

-mēr

-rei -dien

-pa

-kar

vien- -vien -rit

-va driz-

va-

re-

šo- -kar

aiz- -brīd al-

ti- -zēm

-laž -umā

2. daļa

- 1.** Izlasi vai noklausies fragmentu (no "Edgar, vai jūs varētu man pastāstī..." līdz "Labrit, masu medījī!")! Atbildi uz jautājumiem!

Ko Edgars pastāsta par saviem ilggadīgajiem kolēģiem Laimu un Krišu?

Kā Edgaru raksturo abas jaunās kolēģes?

Apraksti visu galveno varoņu rīcību nozieguma dienā!

Ko aizdomīgu izmeklētāji atklāj darbariku noliktavā?

- 2.** Noklausies fragmentu (no "Labrit, masu medījī!" līdz "Vajadzētu pārmeklēt...")! Sastādi izmeklešanas plānu (kas, ko, kad daris?)!

- 3.** Izlasi fragmentu (no "Vajadzētu pārmeklēt...")! Ieraksti, ko izmeklētāji bija paredzējuši darit un kāds bija rezultāts!

Izmeklēšanas plāns	Izmeklēšanas rezultāti
1.	

- 4.** ☺☺☺ Izvēlieties katrs savu lomu — prokurora, advokāta un tiesneša lomu!

Prokurors pierāda, ka Edgars ir vainīgs.

Advokāts attaisno Edgaru.

Tiesnesis izsaka savu spriedumu.

5. Uzraksti, kas var būt

lielisks — cilvēks, draugs

enerģisks

sabiedriska

demokrātiska

rakstisks

simpātiska

būtisks

saimniecisks

politisks

6. Papildini teikumus ar atbilstošiem vārdiem!

Manam bērnam ir _____ reakcija uz zemenēm.

Es neko nevaru izdarīt šajā _____ situācijā.

Laikrakstos daudz raksta par

juridisks

kritisks

alerģisks

politisks

saimniecisks

_____ skandāliem.

_____ lietu kārtošana aizņem ļoti daudz laika.

_____ pakalpojumi ir dārgi.

3. daļa

1. Ieraksti doto vārdu vajadzīgajā formā! Noklausies vai izlasī fragmentu (no "Sarmīt, vai jūs kaut ko zināt par zādzību?" līdz "Es piezvanīšu uz pārvaldi.") un pārbaudi, vai esi uzdevumu veicis pareizi!

Lidija Sarmīt, vai jūs kaut ko zināt par zādzību?
Sarmīte Nē, es jau nu _____ (teikt).
Lidija Jums te tik daudz fotogrāfiju!
Sarmīte Neaiztieci! Es visu tūlit _____ (savākt).
Lidija Nē, nē! Tas mani netraucē. Vai jums patik fotografēt?
Sarmīte Jā. Mazliet _____ (niekoties). Nekas nopietns.
Lidija Gandrīz visās fotogrāfijās ir Edgars — jūsu kolēģis. Vai viņam ļoti patik fotografēties?
Sarmīte Nē... tas ir — jā. Viņš neiebilst.
Lidija Kur nu iebilst?! Tik jaunas meitenes uzmanība! Sarmīt, jums taču patik Edgars, vai ne?
Sarmīte Viņš ir jaiks, laipns vadītājs.
Lidija Ne tikai. Edgars ir simpātisks un patīkams virietis. Tāds, kurā var iemilēties. Jums _____ (patikt) Edgars, un tas nav noziegums, bet papardes...
Sarmīte Es _____ (nezināt), kur tās varēja palikt. Es tiešām _____ (nezināt). Es _____ (noslēpt) tās palmu mājā.
Lidija Jūs?! Sarmīt, jūs _____ (nozagt) papardes? Kāpēc?
Sarmīte Edgars man nepievērš uzmanību. Jā, viņš ir laipns un pretimnākošs, viņš ir draudzīgs. Jā, reizēm man pat liekas, ka Edgars flirtē ar mani, bet tas arī viss.
Lidija Un tāpēc jūs izrakāt papardes?
Sarmīte Man _____ (likties), nē, es _____ (zināt), ka Edgaram tas būs liels trieciens. Un tad es _____ (atrast) papardes, _____ (nolikt) tās viņam priekšā. Un tad Edgars...
Lidija Justu pateicību. Vai to jūs, Sarmīt, gribētu?
Sarmīte Nē! Es _____ (nezināt), uz ko _____ (cerēt). Nezinu.
Sarmīte Tikai kāds no mūsējiem. Bet kurš?
Lidija Es piezvanīšu uz pārvaldi.

2. Uzraksti vārdu savienojumus!

Par	No	Pie
zādzību	Botāniskā dārza	Sarmites
papardēm	abām	durvīm

3. ☺☺☺ Izvēlies kādu savas ģimenes fotogrāfiju un pastāsti par to citiem! Izmanto dotos vārdus!

Fotogrāfija,
es fotografēju,
ir fotografēts,
ir piemiņa,
sen,
nesen,
pirms kāda laika,
pirms gada,

radi,
draugi,
priekšā,
aizmugurē,
pa labi,
pa kreisi,
starp viņiem,
aiz viņa.

Atbildes

1. daļa

- 4.** Mierīgi uzelpot, mācību stunda, pieiet pie telefona, braukt šurp, bērnibas draugs, strādāt Botāniskajā dārzā, palmu māja, pazudušas papardes, meklēt zagļus, palidzēs izmekletāji.
- 6.** Reizēm, reti, vienmēr, allaž, šobrid, šodien, vakar, aizvakar, šorīt, drīzumā, parīt, vakardien.

2. daļa

- 6.** Alerģiska, kritiskajā, politiskiem, saimniecisku, juridiski.

20. NOTIKUMS

Lidostā pazūd tūrists

1. daļa

- 1.** Izlasi 1. daļas fragmentu (līdz "Es esmu Mihails Leonovs...")! Atbildi uz jautājumiem!

Kas ir noticis?

Uz kurieni pazudušais tūrists gribēja lidot?

Kas ir pazudušais cilvēks?

- 2.** Noklausies 3. daļas fragmentu (no "Es esmu Mihails Leonovs..." līdz "Klausos!... Loti labi!")! Uzraksti 2 teikumos par to, ko uzzināji!

- 3.** Izlasi 3. daļas fragmentu (no "Klausos!... Loti labi!" līdz "Atkal vainīga sieviete!"). Uzraksti 5 jautājumus par tekstu!

4. Iedomājies, ka esi lidostā un vēlies iegūt informāciju! Uzraksti jautājumus, kurus tu uzdotu!

Tu vēlies uzzināt, kur var nopirkt bileti.

Tu vēlies uz 2 stundām nodot mantas glabāšanā, bet nezini, kā to izdarīt.

Tu nevari atrast muitas kontroli.

Tu vēlies lidot biznesa klasē.

Tu vēlies uzzināt, cik ilgi kavēsies reiss uz ...

Tu esи ieradies par vēlu, un tava lidmašīna ir aizlidojusi.

5. Savieno pēc nozimes līdzīgos vārdus vai vārdū savienojumus!

1. ņemt kājas
pār pleciem

2. laisties
krūmos

3. laisties
lapās

4. aizrādīt

5. laisties
dibenā

6. piesieties
pie vārdiem

7. piesiet
bumbas

8. laisties
pa straumi

9. bēgt

6. Parveido izceltos vārdus pēc parauga! Ja nepieciešams, pārveido arī citus vārdus!

Izmeklētājiem **paziņo** par kādas firmas vadītāja pazušanu.
Izmeklētājiem tiek paziņots par kādas firmas vadītāja pazušanu.

Lidostā **nopratinā** tūrisma firmas vadītāju un pazudušā sievu.

Šo notikumu **saista** ar sievas lēmumu braukt vīram līdzī.

Reisu **neatcēla**, bet lidmašinu rūpīgi **pārbaudija**.

7. Atrodi vārdu rindās neiederīgos vārdus! Pasvitrotos vārdus iesaisti teikumos!

Lidosta, osta, autoosta, josta.
Celotājs, tūrists, tuvinieks, tūriste.
Svešs, vietējais, savējais, mūsējais.

2. daļa

- 1.** Noklausies vai izlasi 2. daļas fragmentu (līdz "Nosauciet savu vārdu un uzvārdu!")! Izvēlies pareizo vārdu!

Juris un Lidija _____ radioklausītājus par saviem draugiem.
(izskata, noskatām, uzskata)

Viņi nosauc radioklausītājus _____.
(par mūsējiem, par savējiem, par manējiem)

Lidostā _____ tūrists.
(nozuda, izzuda, pazuda)

Izmeklētāji _____ trīs versijas.
(izvirza, novirza, izvirzās)

Ēriks Vabole uz _____ devās kopā ar sievu un miljāko.
(Arābijas Emirātiem, Arābu Emirātu, Arābu Emirātiem)

Ēriks Vabole pēkšni aizbrauca _____.
(dēļ finansiālu problēmu, finansiālu problēmu dēļ, finansiālas problēmas
dēļ)

Ir arī tāds variants, ka _____ piedraudēja.
(Ērikam Vabolem, Ērikam Vabolei, Ēriku Vaboli)

- 2.** Klausies 2. daļas fragmentu (no "Nosauciet savu vārdu un uzvārdu!" līdz "Kas ir ar Ēriku?")! Papildini tekstu!

Mežagailis Nosauciet savu vārdu un uzvārdu!
Kāposts Pēteris Kāposts.

Mežagailis Kur _____?

Kāposts Automašinu tehniskās apkopes centrā "Ātrums".

Mežagailis Jūsu ieņemamais amats?

Kāposts Esmu Vaboles vietnieks.

Mežagailis _____, lūdzu! Kādi ir jūsu darba pienākumi?

Kāposts Palidzu direktoram kārtot lietas.

Mežagailis Kādas lietas _____?

Kāposts Visas, kas saistītas ar mūsu biznesu. Esmu menedžeris.

Mežagailis Kāpēc pazuda jūsu priekšnieks?

Kāposts _____. Mēs visi esam uztraukušies par prezidenta
prombūtni.

Mežagailis Kādā nolūkā prezidentam Vabolem _____ uz Dubaju?

Kāposts Kā parasti: lai satiktu biznesa partnerus, _____
mums vajadzīgās preces.

Mežagailis Kāpēc vajadzēja lidot pašam centra "Ātrums" prezidentam?

Jūs, Pēteri Kāpost, _____.

Kāposts Man ir citi uzdevumi un citas valstis. Ar lietām Emirātos no-
darbojas pats Vabole.

Mežagailis	Tas laikam ir ļoti svarīgs bizness, ja šefs pats to _____.
Kāposts	Protams. Emirāti pašreiz ir ļoti aktuāli.
Mežagailis	Paskaidrojet tuvāk! Kāpēc?
Kāposts	Kas attiecas uz mūsu tehniskās apkopes centru, man vairāk _____.
Kāposts	Tā nevar, Kāpost! Pazudis jūsu prezidents, bet _____ būt atklāts.
Kāposts	man to, ko es nedrikstu teikt. Katrā biznesā ir savi noslēpumi.
Mežagailis	Tātad jūs apzināti kavējat izmeklēšanu?
Kāposts	Emirātos ir izdevīgi pirk. Starp citu, tur daudz kas ir _____.
Mežagailis	Kas tur ir lēts?
Kāposts	droši. Mežagaiļa kungs, jūs atpelnīsiet lidošanas izdevumus.
Mežagailis	Nez vai, es neesmu tirgotājs.
Kāposts	Jums taču ir galva uz pleciem. _____ cenas pie mums un Emirātos, un viss būs kārtībā.

3. Izlasi 3. dajas fragmentu (no "Nosauciet savu vārdu un uzvārdu!" līdz "Nu, Lida, kādas ir tavas domas?")! Uzraksti, ko tu uzzināji

sarunā ar Kāpostu!

sarunā ar Ilvu!

4. Lidijai un Jurim nav nekādas skaidribas par šo lietu. Uzraksti, kas tev ir pilnīgi skaidrs un kas — neskaidrs!

5. Ieraksti teikumos atbilstošos vārdus!

Vai jūs _____ mazliet uzgaidit?

jāsakārto
neatlieciet

_____ šo darbu uz ritu!

jāpasaka

Man jums _____ steidzama informācija.

braucat

Vai jūs _____ arī brīvdienās?

negribat

Šie dokumenti ir _____ nedēļas laikā.

salīdziniet

Lai _____ ledusskapi, mums _____ nauda.

iegādātos

_____ ierakstu ar grāmatas tekstu!

jāsakāj

Vai jūs _____ ar sabiedrisko transportu?

strādajat

6. Atrodi un savieno vārdus ar vienādu nozīmi! Ar 1 vārdu no katras pāra uzraksti teikumus!

saprotami

reti

greizi

skaidri

nevērīgi

pavirši

retumis

šķībi

7. Uzraksti, par kādu cilvēku var teikt "Viņam galva ir īstajā vietā." un "Viņš ir kā bez galvas."!

3. daļa

- 1.** Izlasi vai noklausies 3. daļas fragmentu (no "Kur jūs bijāt, Vaboles kungs?" līdz "Sveiks, Jāni!"). Atbildi uz jautājumiem!

Kur Ēriks Vabole nāca pie samaņas?

Kur Ēriks Vabole zaudēja samaņu?

Kad Ēriks Vabole zaudēja samaņu?

Kā Ēriks Vabole zaudēja samaņu?

Kāpēc neviens nepamanīja šo noziegumu?

Ar ko kopā Ēriks Vabole gribēja lidot uz Emirātiem?

- 2.** Noklausies 3. daļas fragmentu (no "Sveiks, Jāni!" līdz "Bizness ir nežēlīgs."). Sakārto teksta fragmentus atbilstoši dzirdētajam un pieraksti sarunas dalībnieku vārdus!

Vai jūsu firma "Tranzits" nodarbojas tikai ar remontu? Nu ... mēs interesējamies par automašīnu pirkšanu un pārdošanu. "Tranzīts" organizē mašīnu pārvešanu no Emirātiem.	
Vai partneru un konkurentu pazišana nepieder pie biznesa kompetences? Protams, tas ir profesionāli nepieciešams. Ivo Ivanov, kāds ir jūsu firmas nosaukums? Strādāju firmā "Tranzīts".	
Ar ko šī firma nodarbojas? Autoservisa pakalpojumi. Remontējam dažādu marku automašīnas.	
Ai, ai, strādājat vienā biznesā, bet sakāt, ka neesat pazistami. Nu gan brīnumi! Auto biznesā strādā simtiem cilvēku. Vai man visi jāpazīst?	

	Man bija aizdomas, ka mana bezsamaņa ir tavu roku darbs, Ivo.	
	Nebāzies tur, kur tevis nevajag! <i>Radiostudija.</i>	
	Lūk, te nu ir atrisinājums. Kurš no jūsu firmas, Ivanov, zvanīja Vaboles sievai?	
	Ko jūs iedomājaties! Kāpēc mums būtu jāzvana viņa sievai?	
	Lai sarežģītu konkurenta braucienu uz Dāniju. Tas ir nesolidi. Kā tev, Ivo nebija neērti stāstīt Veltai visādas mulķīgas klačas?	
	Kurš ir nesolids? Vai es bāzos iekšā tavā biznesā?	
	Nu re, beidzot atklājās, ka jūs tomēr esat pazīstami! Jūs, Vabole, redzējāt, cik izdevīgi ir Emirātos pirkt automašīnas...	
	Iespējas, kā mašinas pārvest uz Baltiju, atklāja un šo lietu organizēja mūsu firma "Tranzits". Tāpēc "Tranzits" negribēja pieļaut, ka Ēriks Vabole ierodas Emirātos un noslēdz izdevīgu ligumu.	
	Sveiks, Jāni! Esmu klāt ar Ivo Ivanovu. Tu nu gan esi operatīva. Dariju tā, kā mums bija runāts.	
	Kas te notiek? Kāpēc es jums esmu vajadzīgs? Kungi, jūs taču esat pazīstami? Vabole — Ivanovs. Kaut kur redzēts cilvēks.	
	Nezinu, kur jūs mani esat redzējis... Es personīgi jūs redzu pirmo reizi.	

- 3.** Noklausies 3. daļas fragmentu (līdz "Jā?... O-o, kādi patīkami jaunumi!").
Atbildi uz jautājumiem!

Ko tu gribētu ceļojumā redzēt?	
Kādi varētu būt tavi ceļojuma mērķi?	
Kurā gadalaikā tu gribētu ceļot?	
Cik ilgi tu gribētu ceļot?	
Ar kādiem transporta līdzekļiem tu labprāt ceļotu? Kāpēc?	
Ar kādiem transporta līdzekļiem tu negribētu ceļot? Kāpēc?	
Nosauc 3 vietas, uz kurām tu gribētu aizceļot!	

4.] Uzraksti, kā tu skaidrotu šos vārdus!

Domubiedri ir

Darbabiedri ir

Dzīvesbiedri ir

5.] Uzraksti ar dotajiem vārdu savienojumiem teikumus par tematu "Ceļošana"!

Uz trim dienām.

Apmēram nedēļu.

Līdz 7—10 dienām.

Neilgi.

Uz vienu dienu.

Ne ilgāk par dažām dienām.

Diezgan ilgi.

Atbildes

1. daļa

- 5.** 1.—2.—3.—9.
4.—6.—7.
5.—8.
- 6.** Lidostā tiek norādināts tūrisma firmas vadītājs un pazudušā sieva.
Šis notikums tiek saistīts ar sievas lēmumu braukt vīram lidzi.
Reiss netika atcelts, bet lidmašīna rūpīgi tika pārbaudīta.
- 7.** Josta, tuvinieks, vietējais.

2. daļa

- 1.** Uzskata, par savējiem, pazuda, izvirza, Arābu Emirātiem, finansiālu problemu dēļ, Ēriksam Vabolem.
- 5.** Negribat, neatlieciet, jāpasaka, strādājat, jāsakārto, iegādātos, jāsakrāj, salidziniet, braucat.
- 6.** Saprotami — skaidri.
Šķibi — greizi.
Retumis — reti.
Neverigi — pavirši.

3. daļa

- 2.** 8., 9., 3., 2., 1., 6., 7., 4., 5.

Pielikums

Spēles

1. Nepieciešami vairāki šādu kartišu komplekti. Katrs spēlētājs saņem aploksni ar visām kartītēm. Jāatrod pamatvārds, vārds ar lidzigu nozīmi un vārds ar preteju nozīmi. Uzvar tas, kurš visātrāk sakārto visus vārdus.

Melīgs	Nepatiess	Patiess
Draņķīgs	Riebīgs	Labs
Mutīgs	Runīgs	Nerunīgs
Centīgs	Uzcītīgs	Slinks
Izveicīgs	Veikls	Neveikls
Dusmīgs	Nikns	Laipns

Mierīgs	Lēns	Nemierīgs
Briesmīgs	Šausmīgs	Jauks
Devīgs	Dāsns	Skops
Slimīgs	Vārgs	Veselīgs

2. Nepieciešams vārdu kartiņu komplekts. Dalībnieki sāk spēli ar vienu kartīti.

Pēc kārtas katrs ņem pa kartītei un skatās, vai neveidojas teikums. Uzvar tas, kurš pirmais izveido teikumu.

Līdz	vakaram	mēs	gribam	pabeigt
darbu.	Par	šo	grāmatu	ir
loti	labas	atsauksmes.	Lietus	dēļ
mēs	neaizgājām	uz	kino.	Zem
galda	bija	paslēpies	mazs	bērns.
Pa	svētkiem	jūs	brauksiet	pie
mums.	No	prieka	man	sāka
birt	asaras.	Pa	pusdienas laiku	es
mazliet	atpūtīšos.	No	Botāniskā dārza	mēs
iznācām	piecos	vakarā.	Pie	durvīm
kads	skaļi	klauvēja.	Viņi	ātri
devās	prom	kājām	pār	tiltu.

- 3.** Dalībnieki izvelk pēc kārtas pa kartītei. Ja izdomā salikts teikums, kurā ar dotajiem vārdiem būtu savienotas teikuma daļas. Ja teikumu nevar izdomāt, kartīte jāliek atpakaļ. Uzvar tas, kurš izdomājis visvairāk teikumu!

vai	un
kas	bet
te — te	tomēr
vai nu — vai arī	taču
ja	lai gan
lai	kaut gan
jo	ka
gan — gan	kaut arī
kā — tā	vai nu — vai nu

Darbs ar *Rīgas detektīvu*

II daļa

Mācību līdzekļi sakopoti uzdevumi, vingrinājumi un spēles izmantojami, turpinot strādāt ar *Rīgas detektīvu*. Tājā ietvertas 30 epizodes, kas atspoguļo pādējos desmit sāsetus *Rīgas detektīva* notikumi virknē. Māteriāls domāts cilvēkiem ar priekšzīmējumiem latviešu valodā. Komplektā ar grāmatām un audiotālām šis mācību līdzeklis dod vispusīgas iespējas apgūt latviešu valodu gan parstāvigi, gan skolotājo vadībā.

Lidz šim sērijā iznākušas grāmatas:

1. Svētki un godi
2. Valoda sportā
3. Medicīnas darbiniekiem
4. Valoda jaunakareivjiem
5. Valoda dzelzceļa darbiniekiem
6. Prese valodas apguvē
7. Muzejū valodas apguvē
8. Bērnudūrza darbiniekiem
9. Priekšmetu skolotājiem mazākumtautību skola
10. Darbs ar *Rīgas detektīvu* I daļa

Sagatavošanā:

Valoda ugunsdzēsējiem

ISBN 9984-680-32-0

